

BURMISTRZ OPOŁA LUBELSKIEGO

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA OPOLE LUBELSKIE „JÓZEFOWSKA”

Uchwała nr XXXIX/332/2022 (przystąpienie)

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

OPRACOWANIE:

mgr inż. arch. kraj. ANNA HARABIN

*uprawniona do sporządzania prognozy oddziaływania
na środowisko na podstawie art. 74 a ust. 2 pkt 1 i 2
ustawy z dnia 3 października 2008 r.*

*o udostępnianiu informacji o środowisku i jego
ochronie (...)*

WRZESIEŃ 2023

SPIS TREŚCI

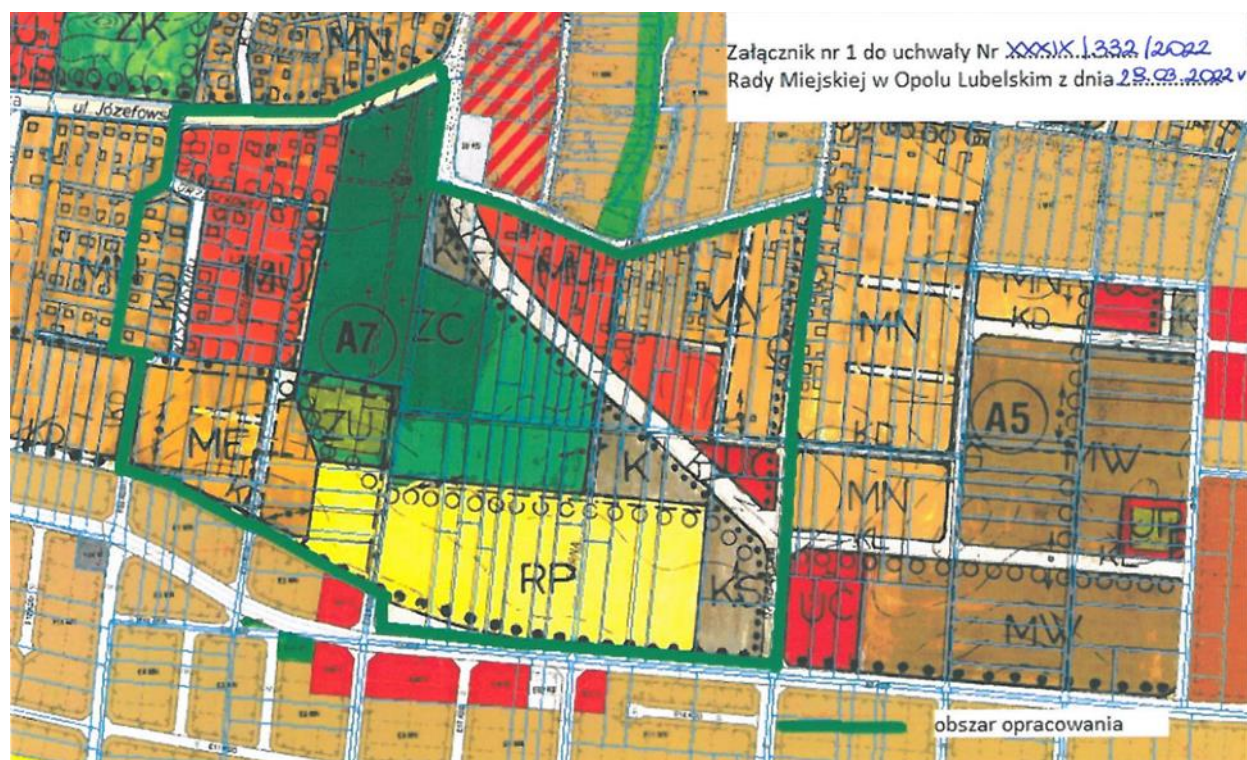
1	WSTĘP	2
1.1	PODSTAWA PRAWNA WYKONANIA PROGNOZY	3
1.2	GŁÓWNE CELE PROGNOZY	4
1.3	ZAKRES PROGNOZY	5
1.4	POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	6
1.5	INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	7
2	ZAWARTOŚĆ PROJEKTU ZMIANY DOKUMENTU PLANISTYCZNEGO	9
3	ANALIZA SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	12
4	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	14
5	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OPRACOWANIA ORAZ STANU ZASOBÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO	15
5.1	DANE OGÓLNE	15
5.2	STAN SANITARNY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	19
5.2.1	STAN JAKOŚCI POWIETRZA	19
5.2.2	KLIMAT AKUSTYCZNY	21
5.2.3	STAN CZYSTOŚCI HYDROSFERY	21
6	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	23
7	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	24
8	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	25
8.1	PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE	26
9	SPÓJNOŚĆ I CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM	27
9.1	OCHRONA PRZYRODY	27
9.2	OCHRONA KRAJOBRAZU	29
9.3	OCHRONA ZASOBÓW LEŚNYCH	29
9.4	OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH	29
9.5	POZOSTAŁE AKTY PRAWNE I DOKUMENTY ZWIĄZANE Z PROJEKTEM MPZP	31
10	PROGNOZA WPŁYWU NA FUNKCJONOWANIE I JAKOŚĆ ŚRODOWISKA	32
10.1	IDENTYFIKACJA ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	32
10.2	SZCZEGÓŁOWA PROGNOZA WPŁYWU USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY MPZP	33
10.3	ODDZIAŁYWANIE NA PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000	37
10.3.1	ODDZIAŁYWANIE NA SIEDLISKA I GATUNKI	37
10.3.2	ODDZIAŁYWANIE NA FAUNĘ	37
10.3.3	ODDZIAŁYWANIA NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	38
10.3.4	ODDZIAŁYWANIA NA INTEGRALNOŚĆ OBSZARU NATURA 2000	38
10.4	WPŁYW USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY NA CELE ŚRODOWISKOWE DLA JEDNOLITYCH WÓD PODZIEMNYCH I POWIERZCHNIOWYCH, OKREŚLONYCH W „PLANIE GOSPODAROWANIA WODAMI W OBSZARZE DORZECZA WISŁY”	38
10.5	ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ MPZP	40
11	ROZWIĄZANIA OGRANICZAJĄCE LUB KOMPENSUJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY	41
12	PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ PRZYJĘTYCH W PROJEKCIE	42
13	TRUDNOŚCI PODCZAS WYKONYWANIA PROGNOZY	42
14	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	42

1 WSTĘP

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miasta Opole Lubelskie w rejonie ulicy Józefowskiej, wykonywana w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko na podstawie **uchwały nr XXXIX/332/2022** Rady Miejskiej w Opolu Lubelskim z dnia **29 marca 2022 r.** w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Opole Lubelskie „Józefowska”.

Projekt planu dotyczy obszaru, którego granicę wyznaczono na załączniku graficznym nr 1 do uchwały inicjującej. Obejmuje teren pomiędzy ul: Cmentarną, Garbarską, Józefowską, Jana Tarty, projektowaną KD, południową granicą obszaru RP, projektowaną drogą E22KDD i projektowaną drogą E2KDZ (granica mpzp południowo-wschodniej części miasta Opole Lubelskie - uchwała nr XX/133/2016 Rady Miejskiej w Opolu Lubelskim z dnia 17.06.2016 r.)

Potrzeba opracowania mpzp wynika z konieczności aktualizacji danych oraz zgłaszanych przez mieszkańców i inwestorów licznych wniosków o opracowanie planu zagospodarowania w tych obszarach. Analiza zasadności przystąpienia do sporządzenia mpzp potwierdziła konieczność podjęcia uchwały o sporządzenie planu miejscowego. Poniższa rycina przedstawia fragmenty miasta objęte opracowaniem mpzp.

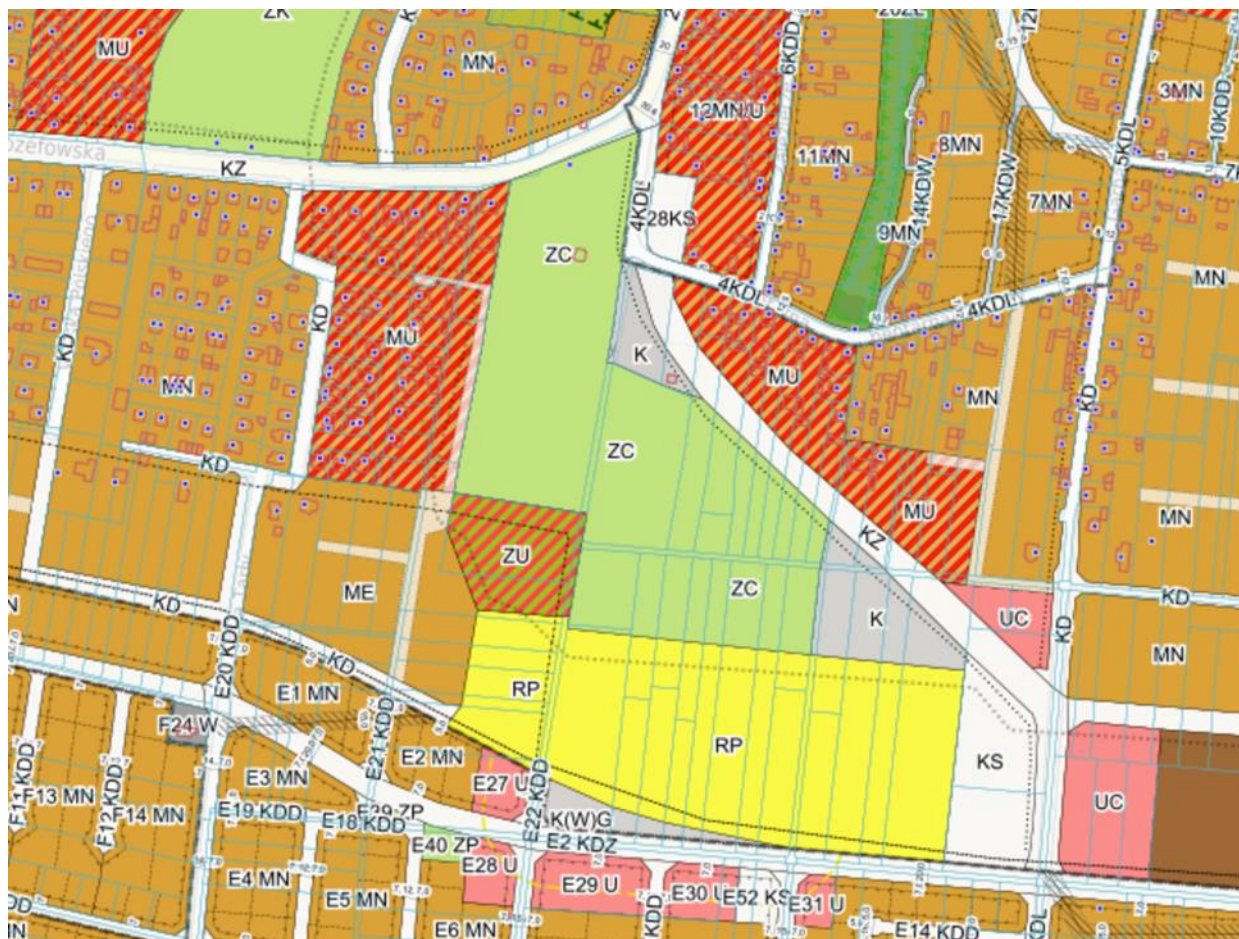
Ryc. 1 Załącznik do uchwały inicjującej określający obszar objęty opracowaniem

Skróty użyte w prognozie:

mpzp – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego,
sooś – strategiczna ocena oddziaływania na środowisko,
RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska,
GDOŚ – Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska,
PPIS – Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny,
PGW WP – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie,
jcw – jednolite części wód, (Pd – podziemnych, Pw- powierzchniowych),
Wrzelowiecki PK – Wrzelowiecki Park Krajobrazowy,

Chodelski OCK – Chodelski Park Krajobrazowy,
N2000 – Natura 2000
OWO – Obszar Wysokiej Ochrony Wód podziemnych
GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych

Ryc. 2 Obowiązujące ustalenia planistyczne na rysunku planu w rejonie opracowania (funkcje: MU, MN,

ME, ZU, ZC, K, KZ, KS, KD, RP, KDL) źródło: <https://opolelubelskie.e-mapa.net/>

Obecnie obowiązujący plan (uchwała Nr X/92/04 z dnia 27.01.2004 r.), wyznacza funkcje:

- MN – tereny zabudowy jednorodzinnej,
- ME – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – ekstensywnej,
- MU – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami,
- ZU – tereny zieleni z urządzeniami wypoczynkowo-rekreacyjnymi,
- ZC – tereny cmentarzy,
- RP - tereny upraw polowych bez prawa zabudowy,
- KS, K - tereny urządzeń obsługi motoryzacji,
- KD – tereny dróg publicznych dojazdowych,
- KZ – tereny dróg publicznych gminnych w klasie ulic zbiorczych,
- KDL - tereny dróg publicznych lokalnych.

1.1 PODSTAWA PRAWNA WYKONANIA PROGNOZY

Podstawą prawną do wykonania prognozy są zapisy art. 46 pkt 1 **Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisko**. Przeprowadzenie procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (zwanej dalej sooś) dla mpzp obejmuje postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków

realizacji polityki, strategii, planu, dokumentu planistycznego i programu, obejmujące w szczególności: uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko, sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko, uzyskanie wymaganych ustawą opinii oraz zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Podstawą prawną jest również **Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym** jak również uchwała inicjująca Nr XXXIX/332/2022 Rady Miejskiej w Opolu Lubelskim z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Opole Lubelskie „Józefowska”. Opracowanie dokumentu prognozy oddziaływania na środowisko jest jednym z etapów procedury planistycznej i jako dokument obligatoryjny warunkuje uchwalenie dokumentu planistycznego. Elementem postępowania *sooś* jest również uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko, sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko, uzyskanie wymaganych ustawą opinii, zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu. Zakres merytoryczny prognozy określa art. 51 w/w ustawy oraz stanowisko odnośnie do zakresu prognozy i stopnia szczegółowości Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opolu Lubelskim.

1.2 GŁÓWNE CELE PROGNOZY

Celem prognozy jest zidentyfikowanie zagrożeń dla środowiska jakie mogą powstać w wyniku realizacji ustaleń dokumentu planistycznego oraz określenie działania mającego na celu ograniczenie ewentualnie występujących negatywnych skutków środowiskowych. Analiza ustaleń zawartych w projektach planistycznych na etapie ich powstawania jest jak najbardziej pożądana, ponieważ prowadzi do eliminacji zagrożeń u źródła. Zmiany zagospodarowania przestrzeni najczęściej odbywają się kosztem środowiska. Dokumenty planistyczne muszą więc z jednej strony spełniać wymagania z zakresu ochrony środowiska, a z drugiej powinny realizować potrzeby społeczno – gospodarcze, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju.

Oceny skutków ustaleń planistycznych, wynikające z przyjętych kierunków zagospodarowania oraz możliwości występowania zagrożeń i uciążliwości dla zdrowia ludzi i środowiska biogeograficznego, poszukiwanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla stanu środowiska, poprzez:

- analizę dokumentów specjalistycznych, danych mapowych, danych przestrzennych obszaru opracowania;
- identyfikację i ocenę najbardziej prawdopodobnych wpływów na biofizyczne komponenty środowiska określonego obszaru, jakie może wywołać realizacja dyspozycji przestrzennych zawartych w projekcie;
- współpracę autora prognozy z autorem projektu celem eliminacji rozwiązań i ustaleń niemożliwych do przyjęcia ze względu na ewentualne negatywne skutki dla środowiska lub zagrożenie dla zdrowia mieszkańców;
- pełne poinformowanie podmiotów tj. wnioskodawców, społeczność lokalną i organów samorządu o skutkach wpływu ustaleń projektu dokumentu planistycznego na środowisko przyrodnicze.

Prognoza sporządzona w trakcie konstruowania projektu mpzp, czy podczas analizowania możliwości wprowadzania określonych zmian w obowiązującym dokumencie, jest szczególnie przydatnym narzędziem harmonizowania elementów zagospodarowania przestrzennego ze środowiskiem i krajobrazem. Umożliwia bowiem eliminację rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych prowadzących do degradacji środowiska ze względu na niedostosowanie projektowanego zagospodarowania do cech środowiska oraz rozwiązań funkcjonalno-

przestrzennych, które będą stwarzać uciążliwości dla innych użytkowników przestrzeni. Celem prognozy jest rozpoznanie uwarunkowań przyrodniczo-krajobrazowych dla planowania nowych form zagospodarowania terenu i na tej podstawie wskazanie optymalnych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, które będą umożliwiały osiągnięcie założonych celów społeczno-gospodarczych przy możliwie najmniejszych stratach środowiskowych. Współdziałanie autorów prognozy i projektu dokumentu planistycznego pozwala na wytyczenie warunków zagospodarowania i zabudowy terenu pod kątem ograniczania niekorzystnych oddziaływań na środowisko.

Tak więc prognoza opiera się przede wszystkim na licznych analizach pozwalających na identyfikację procesów i wartości środowiska. Po tym etapie możliwa jest ocena potencjalnych skutków realizacji ustaleń planistycznych wprowadzonych na obszarze opracowania, co stanowi główny cel prognozy. Zadanie to wymaga interdyscyplinarnej analizy procesów i zjawisk zachodzących w środowisku przy uwzględnieniu zmian w szeroko rozumianym otoczeniu. Tak szeroki zakres wiedzy pozwoli na osiągnięcie głównego celu dokumentu, a więc wykazanie, jak sposób zagospodarowania wpłynie na środowisko i naruszy zasady prawidłowej gospodarki zasobami naturalnymi.

Wprowadzane ustalenia planistyczne, a następnie ich realizacja mogą powodować oddziaływania na komponenty środowiska, np.: wody powierzchniowe i podziemne, klimat lokalny, hałas, bioróżnorodność, ukształtowanie terenu, stan gleb, stan powietrza, warunki życia mieszkańców.

Celem prognozy jest wyeliminowanie na etapie sporządzania ustaleń planistycznych działań sprzecznych z zasadami zrównoważonego rozwoju, zarówno na analizowanym obszarze jak i w jego otoczeniu. Prognoza powinna określić w jakim stopniu zasada zrównoważonego rozwoju, a w tym ochrona środowiska, zostały uwzględnione w projektowanym dokumencie i jakie mogą być skutki negatywne i pozytywne dla środowiska w wyniku realizacji działań zawartych w dokumencie planistycznym.

W efekcie prognoza umożliwi wprowadzenie ustaleń, umożliwiających zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej jak i w szerszym zakresie. Celem prognozy jest również ocena na ile ustalenia, obok zachowania istniejących wartości zasobów środowiska, pozwolą na wzbogacenie lub odtworzenie obniżonych, zdegradowanych wartości. Wskaże w jakim stopniu istniejące zagrożenia ulegną obniżeniu bądź spotęgowaniu. Celem pośrednim prognozy są oceny konieczne, wynikające z cytowanej ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Należą do nich m. in.: określenie możliwości oddziaływań transgranicznych i na obszary Natura 2000, identyfikacja obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko i jego elementy składowe, zaproponowanie rozwiązań ograniczających, zapobiegających i kompensujących negatywne oddziaływanie oraz zaproponowanie rozwiązań alternatywnych.

Reasumując prognoza to dokument nie rozstrzygający o słuszności wskazanych kierunków rozwoju miasta i obranych celów strategicznych, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń na poszczególne komponenty środowiska wraz z ich wzajemnymi powiązaniem (tj. ekosystemy, krajobraz, ludzie, dobra materialne, dobra kultury). Może być również narzędziem wpływu i podstawą niedopuszczenia do wyłożenia projektu dokumentu planistycznego i kontynuacji następnych etapów procedury planistycznej.

1.3 ZAKRES PROGNOZY

Zakres prognozy wynika z zapisów art. 51 i 52 cytowanej ustawy oraz opinii instytucji uzgadniających jej zakres tj. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opolu Lubelskim oraz Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Lublinie.

Art. 51 ust. 2 w/w ustawy mówi, że prognoza powinna zawierać:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego tere
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jego przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska (również w ujęciu prospektywnym) w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy i cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania,

a także przedstawia:

- rozwiązania, mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- rozwiązania alternatywne, o ile wykaże, że istnieją możliwości ich wprowadzenia.

Zgodnie z pismem PPIS prognoza winna w szczególności określać, analizować i oceniać ewentualny wpływ planowanych zmian na zdrowie i warunki życia ludzi, oraz określać wpływ rozbudowy cmentarza na tereny mieszkaniowe (w tym nakazy, zakazy, ograniczenia wynikające z rozbudowy cmentarza i wprowadzenia strefy).

Zakres prognozy został określony pismami przez RDOŚ (znak: **WSTV.411.14.2022.AP** z dnia 08 lipca 2022 r.) oraz PPIS (znak: **ONS-NZ.9027.2.16.2022** z dnia 12 lipca 2022 r.).

1.4 POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Dokumentami powiązаныmi z niniejszą prognozą są następujące opracowania:

- Polityka ekologiczna państwa 2030 - Warszawa 2019;
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego, Lublin 2015,
- Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006-2020 (Uchwała Sejmiku Woj. Lubelskiego Nr XXXVI/530/05 z dn. 04.11.2005 r.),
- Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027, ATMOTERM, opracowanie pod kier. mgr Anny Wahlig, Lublin 2019,
- Plan gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2022 (WPGO) wraz z załącznikiem, jakim jest Plan inwestycyjny (PI) – uchwała Nr XXIV/349/2016 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 2 grudnia 2016 r.;
- Plan gospodarowania wodami w dorzeczu Wisły, KZGW, Warszawa wraz z aktualizacją,
- Strategia rozwoju Gminy Opole Lubelskie na lata 2016 – 2025. Urząd Miejski w Opolu Lubelskim,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim. Raport wojewódzki za rok 2021, raport opracowany w Regionalnym Wydziale Monitoringu Środowiska w Lublinie Departamentu Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Lublin, kwiecień 2022,
- Strategia Rozwoju Marki gminy Opole Lubelskie na lata 2015 – 2020 z perspektywą do 2030,
- Gminny Program Rewitalizacji Gminy Opole Lubelskie na lata 2017-2024,

- Plan gospodarki odpadami dla gminy Opole Lubelskie na lata 2005-2014 Opole Lubelskie na lata 2005-2015, Kraków 2005,
- J. Babuchowski: Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miasta i gminy Opole Lubelskie, Lublin 2012,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Opole Lubelskie zatwierdzonego uchwałą Nr XXII/173/2020 Rady Miejskiej w Opolu Lubelskim z dnia 8 września 2020 roku,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Opole Lubelskie Uchwała Nr XX/197/05 r. Rady Miejskiej w Opolu Lubelskim z dnia 29 czerwca 2005 r. wraz ze zmianami,
- Gminna Ewidencja Zabytków (GEZ),
- Czteroletni program opieki nad zabytkami dla gminy Opole Lubelskie na lata 2013- 2016,
- Mpsz Wartości Kulturowych – Katalog obiektów zainteresowania konserwatorskiego - tom I, oprac. Zespół Dokumentacji Historycznej „Mansarda”, 1999 r.,
- Stan środowiska w województwie lubelskim. Raport 2020, GIOŚ Lublin 2020,
- Województwo lubelskie. Wojewódzki Program Rozwoju Alternatywnych Źródeł Energii, 2005 Biuro Planowania Przestrzennego, Lublin,
- Ocena wpływu zmian klimatu na różnorodność biologiczną oraz wynikające z niej wytyczne dla działań administracji ochrony przyrody do roku 2030, GDOŚ 2012,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Warszawa 2013,
- mapy geologiczne, hydrologiczne, sozologiczne, geologiczno – inżynierskie, geomorfologiczne.
- Formularze danych obszarów Natura 2000 (PLH 060054 Opole Lubelskie, <https://natura2000.gdos.gov.pl/>)
- Dane Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej,
- Dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie,
- Dane GUS, Bank Danych Regionalnych,
- Bazy danych PIG (Państwowy Instytut Geologiczny),
- Dane geoportalu miejskiego – Urząd Miejski w Opolu Lubelskim – System Informacji Przestrzennej, <https://opolelubelskie.e-mapa.net/>
- Dane geoportalu krajowego, INSPIRE itp., www.geoportal.gov.pl
- Dane geoportalu GDOŚ, <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
- Dane z Banku Danych o Lasach, <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/>
- Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce, wymagających szczególnej ochrony – Kleczkowski A.S. (red) 1996 AGH Kraków Nazewnictwo Geograficzne Polski, Tom I, Hydronimy, Główny Urząd Geodezji i Kartografii z 2006 r.:
- Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Opolu Lubelskim.

1.5 INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognoza została sporządzona w oparciu o identyfikację, analizę i ocenę potencjalnych skutków związanych z realizacją nowych ustaleń. W opracowaniu prognozy posłużono się opisową analizą prawdopodobnych skutków oddziaływania na środowisko oraz na zdrowie i dobrobyt ludzi, jakie mogą wystąpić w przypadku realizacji ustaleń. W procedurze rozpatrywania oddziaływania uwzględniono wszystkie komponenty środowiska przyrodniczego. Wstępną ocenę przeprowadzono za pomocą prognozowania w wykorzystaniem macierzy oraz metodą

porównawczą i ilościową. Analizy przeprowadzone w ramach prognozy oparto na założeniach, że stanem odniesienia prognozy są:

- istniejący stan środowiska przyrodniczego,
- obecny stan użytkowania
- dane wskazane w opracowaniu ekofizjograficznym i innych dokumentach strategicznych,
- dane geoprzestrzenne,
- ustalenia sposobu zagospodarowania wskazane w projekcie mpzp,
- uwarunkowania wynikające z realizacji ustaleń zawartych w projekcie mpzp.

Ocenę możliwych przemian komponentów środowiska przeprowadzono w oparciu o analizę ich funkcjonowania w istniejącym stanie (użytkowaniu) ze względu na brak obowiązującego planu miejscowego.

Kolejnym krokiem jest analiza przyszłego funkcjonowania środowiska pod wpływem przemian, jakie zajądą skutek realizacji ustaleń planistycznych. Efektem końcowym jest ocena skutku, czyli wynikowego stanu komponentów środowiska, powstałego na skutek przemian w jego funkcjonowaniu, spowodowanych realizacją ustaleń dokumentu planistycznego oraz sformułowanie propozycji zmian lub alternatywnej wersji ustaleń, wynikających z troski o osiągnięcie możliwie korzystnego stanu środowiska w warunkach projektowanego zagospodarowania przestrzennego obszaru.

Metodologia opracowania prognozy opierała się na trzech etapach:

1. zapoznania się z materiałami wyjściowymi, gdzie podstawą jest ekofizjografia podstawowa i dokumenty wymienione w podrozdziale 1.4;
2. analizy wpływu wdrożenia nowych ustaleń planistycznych w stosunku do obecnego użytkowania;
3. pracy wykonawczej – opisowej na podstawie wytycznych zawartych w ustawie *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*

Prognoza dotyczy obszaru objętego zmianą i zawiera:

- rozpoznanie uwarunkowań występujących w obszarze opracowania;
- analizę ustaleń projektu dokumentu planistycznego;
- identyfikację i prognozę prawdopodobnych zmian stanu środowiska na skutek realizacji ustaleń projektu zmiany wraz z określeniem ich możliwego zasięgu;
- prognozę możliwego wpływu zmian środowiska na zdrowie i warunki życia mieszkańców;
- propozycje modyfikacji ustaleń oraz działań i przedsięwzięć zmierzających do ograniczenia negatywnego wpływu u proponowanych rozwiązań na środowisko przyrodnicze i warunki życia mieszkańców.

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace (niechronologicznie):

- zapoznano się z zapisami i rozwiązaniami projektowymi dla analizowanego terenu;
- zapoznano się z danymi fizjograficznymi obejmującymi obszar, wykorzystującymi dane geoprzestrzenne;
- dokonano oceny projektu dokumentu planistycznego w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych;
- przeprowadzono wizję lokalną;
- przeanalizowano literaturę, materiały źródłowe, dokumentacje specjalistyczne z zakresu hydrogeologii, geologii, hydrologii, przyrody, krajobrazu, zagospodarowania przestrzennego województwa, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego terenów otaczających itp., które dotyczą charakterystyki i stanu poszczególnych składników środowiska oraz uwarunkowań środowiskowych, a także perspektywicznego rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego;
- dokonano oceny stanu środowiska;

- analizując powyższe zbadano kwestię potencjalnych znaczących oddziaływań na środowisko oraz odporności środowiska na degradację oraz oceniono wpływ potencjalnych skutków środowiskowych realizacji ustaleń projektowanego dokumentu dla stanu środowiska i zdrowia ludzi a także możliwości minimalizacji znaczących oddziaływań na środowisko i potrzeb ewentualnej kompensacji przyrodniczej;
- dokonano analizy czynników mających wpływ (negatywny i pozytywny) na środowisko i jego komponenty, charakteryzując oddziaływania identyfikowano je jako bezpośrednie, pośrednie, wtórne lub skumulowane.

Prognozując trwałość negatywnych skutków w środowisku wywołanych przez określone przedsięwzięcia brano pod uwagę możliwość przywrócenia pierwotnego stanu środowiska, określając te skutki jako odwracalne (możliwe do usunięcia), bądź nieodwracalne (stałe). Należy podkreślić, że wprowadzana zabudowa techniczna (kubaturowa, komunikacyjna, infrastrukturalna itp.) jedynie w obrębie zasobów wyczerpywalnych i nieodnawialnych powoduje skutki nieodwracalne.

W odniesieniu do zasobów zmienialnych (zasobów glebowych i hydrologicznych, warunków klimatu lokalnego, walorów krajobrazowych) skutki mogą być odwracalne, ale proces odnawiania tych zasobów bywa długi i jest na ogół kosztowny, a satysfakcjonująca kompensacja przyrodnicza (np. ubytku powierzchni biologicznie czynnej) nie zawsze możliwa. W ocenie czasu trwania skutków realizacji projektu dokumentu planistycznego na środowisko i warunki życia człowieka nacisk położono na skutki długofalowe (długoterminowe).

2 ZAWARTOŚĆ PROJEKTU ZMIANY DOKUMENTU PLANISTYCZNEGO

Projekt mpzp powstał zgodnie z zachowaniem założeń obowiązującego w mieście *studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*.

Projekt mpzp składa się z części tekstowej i graficznej. Część graficzna obejmuje 1 załącznik w skali 1:1000. Pozostałe załączniki będące integralną częścią uchwały, ale nie stanowiącymi ustaleń planu są:

- Zał. 2 - Rozstrzygnięcie o sposobie realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy oraz zasadach ich finansowania,
- Zał. 3 - Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu.
- Zał. 4 - Dane przestrzenne w postaci pliku GML.

Część tekstowa projektu składa się z:

- **przepisów ogólnych** – obejmujących opis obszarów (granic), którego dotyczy projekt, słowniczek pojęć użytych w projekcie, wyjaśnienia oznaczeń, w tym dotyczących dróg,
- **ustaleń dla całego obszaru objętego planem** – ustalenia dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów, ustalenia dotyczące ochrony kształtowania środowiska i krajobrazu oraz ochrony przyrody, odniesienie do braku terenów i obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych: obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i osuwania się mas ziemnych jak również braku wyznaczania granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów: dziedzictwa kulturowego i zabytków, terenów górniczych powierzchniowej eksploatacji kruszyw, wyznaczenie granic terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym, zasady scalania i podziału nieruchomości, wskaźniki parkingowe, ustalenia systemów komunikacji (drogi), ustalenia systemów infrastruktury technicznej (sieci), zakazy lokalizacji obiektów, tymczasowego zagospodarowania, zasady lokalizacji obiektów o wysokości mierzonej z poziomu terenu jest równa 50m, zasady przeciwpożarowe, zasady

lokalizacji zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (zakaz), zasady stosowania nawierzchni tymczasowych dróg, zasady lokalizowania zabudowy w strefach oddziaływania linii elektroenergetycznych, zasady działań dla istniejących budynków o parametrach i funkcji niezgodnej z planem, wyznaczenie obszarów celu publicznego (drogi), ustalenie stawki procentowej opłaty na podst. art. 36 ust. 4 ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (10% i 0,1%).

- **ustaleń szczegółowych** – osobno dla każdego obrębu z wyznaczeniem terenów o różnym przeznaczeniu wskazując:
 - przeznaczenie podstawowe i uzupełniające,
 - zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu,
 - zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
 - obsługę komunikacyjną terenu.
- **przepisy końcowe.**

Wprowadzone funkcje w ramach mpzp przedstawiono w poniższej tabeli:

Tab. 1 Funkcje planistyczne projektu mpzp

Funkcja wprowadzana w projekcie planu	Przeznaczenie podstawowe	Przeznaczenie uzupełniające
MNW	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej	teren usług obiekty infrastruktury technicznej
MNW_MNB	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej i bliźniaczej	obiekty infrastruktury technicznej
U	teren usług	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej obiekty infrastruktury technicznej
KDZ	Teren komunikacji drogowej publicznej – drogi zbiorczej	obiekty infrastruktury technicznej
KDL	Teren komunikacji drogowej publicznej – drogi lokalnej	obiekty infrastruktury technicznej
KDD	Teren komunikacji drogowej publicznej- drogi dojazdowej	obiekty infrastruktury technicznej
KR	Teren komunikacji drogowej wewnętrznej	inne obiekty infrastruktury technicznej
KP	teren komunikacji pieszo-rowerowej	-
KOP	teren parkingu	inne sieci i obiekty infrastruktury technicznej -
IE	teren elektroenergetyki	Inne sieci i obiekty infrastruktury technicznej
CC	teren cmentarza czynnego	-

Załącznik graficzny będący ustaleniami planu zawiera:

- granice obszaru objętego planem;
- linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu i różnych zasadach zagospodarowania;
- symbole oznaczające przeznaczenie terenu;
- nieprzekraczalne linie zabudowy, których przebieg na rysunku planu jest decydujący w przypadku wystąpienia wątpliwości interpretacyjnych co do ich odległości od linii rozgraniczających tereny;
- miejsce wskazania szerokości drogi publicznej lub drogi wewnętrznej w liniach rozgraniczających;
- miejsce wskazania odległości linii zabudowy od linii rozgraniczającej tereny,

Pozostałe oznaczenia na rysunku planu są elementami informacyjnymi, nie będącymi ustaleniami planu. Za funkcję podstawową możliwą do samodzielnej realizacji uznaje się funkcję oznaczoną pierwszym symbolem. O ile ustalenia szczegółowe nie stanowią inaczej, funkcja uzupełniająca, oznaczona symbolem znajdującym się po ukośniku, może być realizowana jedynie łącznie z pierwszą jako jej uzupełnienie. Oznaczenia literowe terenów oddzielone przecinkiem oznaczają możliwość realizacji jednej lub obu z wymienionych funkcji, na zasadach określonych w ustaleniach szczegółowych.

Szerokość dróg publicznych w liniach rozgraniczających zostały określone poza rejonami skrzyżowań, w obrębie których szerokość drogi jest zwiększona ze względu na konieczność wyznaczania trójkątów widoczności.

Projekt planu zawiera ustalenia, które są obowiązujące dla całego obszaru objętego uchwałą. Należą do nich ustalenia dotyczące infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska i krajobrazu, jak również ochrony przyrody. I tak: dla elementów infrastruktury technicznej, nie obowiązują ustalenia dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów w zakresie: linii zabudowy, liczby kondygnacji, kąta nachylenia połaci dachowych, powierzchni zabudowy, wskaźnika intensywności zabudowy, powierzchni terenu biologicznie czynnego, wysokości masztów telekomunikacyjnych.

Za najważniejsze z punktu widzenia sooś są ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania środowiska, krajobrazu oraz ochrony przyrody. Należą do nich ustalenia dotyczące:

- obszaru **GZWP 406**, gdzie obowiązują przepisy odrębne wynikające z położenia obszaru planu w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 406 Niecka Lubelska,
- obowiązku realizacji na powierzchniach niezabudowanych i nieutwardzonych terenów zainwestowanych zieleni lub innej formy terenu biologicznie czynnego;
- na etapie realizacji inwestycji nakazuje się zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych gwarantujących zachowanie odpowiednich standardów akustycznych określonych w przepisach odrębnych;
- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- zakaz lokalizacji zakładów zwiększonego lub dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;
- w strefie ochrony sanitarnej cmentarza, zgodnej z przepisami odrębnymi, w odległości 50 m zabrania się lokalizacji: zabudowy mieszkaniowej, zakładów produkujących artykuły żywnościowe, zakładów żywienia zbiorowego, zakładów przechowujących artykuły żywnościowe oraz studzien służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych.
- dopuszczenie w odległości od 50 m do 150 m od cmentarza lokalizacji zabudowy wymienionej wyżej pod warunkiem, że wszystkie budynki w tej strefie będą zaopatrywane w wodę za pomocą sieci wodociągowej.
- zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych przede wszystkim na terenie działki budowlanej;
- zaopatrzenie w ciepło ze zbiorczych sieci ciepłowniczych lub z indywidualnych źródeł niskoemisyjnych;
- odprowadzenie ścieków komunalnych siecią kanalizacji sanitarnej, w wyjątkowych sytuacjach określonym planem (brak możliwości przyłączenia do sieci) dopuszcza się odprowadzenie ścieków komunalnych do przydomowych oczyszczalni ścieków i szczelnych zbiorników na ścieki;
- zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej, w przypadku braku technicznych możliwości przyłączenia do sieci wodociągowej, do czasu jej realizacji, dopuszcza się zaopatrzenie w wodę ze studni;

- zakaz lokalizowania zabudowy na pobyt stały w strefach oddziaływania linii elektroenergetycznych (15m szerokości),

Dla obszaru objętego opracowaniem projekt planu nie określa granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, terenów górniczych, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych ze względu na brak takich terenów, obiektów i obszarów.

Projekt planu zawiera ustalenia dotyczące scalania i podziału nieruchomości, wskaźniki parkingowe, sposoby komunikacji jak i ustalenia dotyczące systemów infrastruktury technicznej, tymczasowego zagospodarowania terenów, dostępu dla służb przeciwpożarowych, opłaty wynikające z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r.).

3 ANALIZA SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Realizacja postanowień projektu zmiany mpzp może wpłynąć na środowisko, oddziałując na poszczególne komponenty przyrodnicze. Skutki realizacji jego postanowień można będzie oszacować i przeanalizować po przeprowadzeniu monitoringu ukazującego stan poszczególnych komponentów środowiskowych. Porównanie stanu początkowego, czyli moment wejścia w życie mpzp ze stanem późniejszym (po wdrożeniu, a następnie w dalszej perspektywie czasowej – po kilkuletnim użytkowaniu obiektów czy terenów zrealizowanych wg tychże ustaleń) umożliwi dokładne stwierdzenie wpływu ustaleń planistycznych i realizacji na poszczególne komponenty środowiska.

Zgodnie z *ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* organ sporządzający (Burmistrz) zobowiązany jest przynajmniej raz w czasie kadencji na przeprowadzenie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, w tym skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu. W propozycjach dotyczących przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu zmiany należy uwzględnić m.in.: prowadzenie rejestru miejscowych planów, rejestrowanie wniosków o sporządzenie lub zmianę mpzp, gromadzenie materiałów z nimi związanych, rejestrowanie wniosków o zmianę przeznaczenia gruntów na skutek zmiany funkcji terenu, ocenę i aktualizację form ochrony najcenniejszych elementów środowiska przyrodniczego, ocena warunków i jakości klimatu akustycznego. Analiza powinna obejmować również oceny rozwoju gospodarczego w aspekcie m.in.: przedsiębiorczości, rozwoju budownictwa, powierzchni urządzonych terenów zieleni, itp. W zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska wykonywanego według metod preferencyjnych określonych w przepisach szczególnych, odpowiedzialne są jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, instytucje odpowiedzialne za zarządzanie kryzysowe i bezpieczeństwo mieszkańców, w zakresie ochrony przyrody: Lasy Państwowe, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. IMGW, PGW Wody Polskie i inne. Ujednolicony system pomiarów i ocen związanych ze stanem środowiska wprowadziła ustawa Inspekcji Ochrony Środowiska za pomocą Państwowego Monitoringu Środowiska. Wszelkie dane prowadzonych monitoringów są zebrane w raportach rocznych, danych Urzędu Statystycznego i innych jednostek administracji państwowej. Uzyskane wyniki przeprowadzonych analiz poszczególnych komponentów umożliwią określenie stanu i ewentualnych przekroczeń normatywnych (dotrzymanie standardów jakości środowiska).

W przypadku zmian negatywnych i występowania przekroczeń standardów możliwe będzie wyznaczenie obszarów występowania tychże przekroczeń i odpowiedniego zagospodarowania takich terenów.

W celu sporządzenia prawidłowej oceny zachodzących zmian w środowisku największe znaczenie ma prowadzenie monitoringu: stanu powietrza atmosferycznego, jakości wód powierzchniowych i podziemnych, poziomu hałasu w obrębie stref mieszkaniowych, obserwacje stanu flory i inwentaryzacja gatunków fauny. Szczególne znaczenie będzie miał monitoring zmian na obszarach ochrony prawnej zasobów przyrodniczych położonych zarówno w mieście jak i gminie Opole Lubelskie. Zasoby te w postaci **obszarów chronionych nie są objęte granicami projektu mpzp** – leżą one poza opracowywanym planem. Dotyczy to przede wszystkim monitoringu ostoi siedliskowych: „Opole Lubelskie” o kodzie PLH060054, który znajduje się najbliżej obszaru opracowania. Pozostałe obszary prawnie chronione zlokalizowane są w większej odległości od granic omawianego mpzp, a ustalenia planistyczne nie wpłyną stan środowiska i ustalenia ochronne.

Ustalenia zawarte w projekcie zmiany dokumentu planistycznego mogą wpływać na stan zasobów środowiska i przyrodę w skali całego miasta, jak również w konkretnych obszarach wyznaczonych w mpzp. Monitoring powinien objąć również wody powierzchniowe. Za monitoringiem wód przemawia brak pełnego skanalizowania miasta w sieć sanitarną, ale przede wszystkim ze względu na charakter rolniczy części terenów na obszarze miasta. W obszarze objętym planem w przypadku braku technicznych możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej, do czasu jej realizacji, dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych zbiorników na ścieki oraz do przydomowych oczyszczalni ścieków. Sytuacja taka rodzi możliwości zanieczyszczeń wód **jedynie w przypadku niezastosowania się do zakazów i nakazów planistycznych**. Projekt dokumentu planistycznego wskazuje również na przepisy odrębne chroniące stan komponentów środowiska, w tym wód. Zatem projekt mpzp wyczerpuje w pełni możliwość planistycznej ochrony komponentów środowiska w przypadku realizacji zbiorników na ścieki i przydomowe oczyszczalnie. Za sposób ich realizacji i ewentualne uchybienia wykonawcze zagrażające stanom jakości wód i gleby projekt planu nie odpowiada. Szybkie wychwycenie niepokojących oddziaływań pozwoli na zatrzymanie negatywnych procesów we wczesnym etapie, umożliwiającym przywrócenie stanu pierwotnego. Monitoring powinien uwzględniać sprawdzanie (jeśli to jest możliwe) wykonania i stanu tych instalacji. Niewątpliwie ważnym aspektem monitoringu jest obserwacja stanu powietrza atmosferycznego pod kątem zanieczyszczeń PM 10 i PM 2,5 oraz benzo(a)pirenu szczególnie w okresie zimowym. Zanieczyszczenia pyłowe w obszarach o podobnym zagospodarowaniu (zabudowa zagrodowa, jednorodzinna) nie tylko w analizowanych obszarach, ale również poza nimi mogą emitować wymienione wyżej zanieczyszczenia. Znajomość skali problemu umożliwi podjęcie odpowiednich kroków w celu niwelacji zjawiska smogu, wprowadzenie odpowiednich uchwał zabezpieczających jak i działań mających na celu adaptację do ewentualnych zmian klimatu. Działania takie są podejmowane wprawdzie w większych miastach, ale problem smogu dotyczy również gmin, gdzie przeważa ogrzewanie paliwem o niskiej jakości jak i wszelkiego rodzaju odpadami.

MONITORING STANU JAKOŚCIOWEGO I ILOŚCIOWEGO WÓD PODZIEMNYCH - CMENTARZ

Monitoringiem obowiązkowym oddziaływania na wody podziemne i grunt należy objąć **teren cmentarza**. Założone piezometry pozwalają na obserwację zmian, analizę na bieżąco parametrów wód gruntowych. Wymóg ten wynika z przepisów odrębnych. Monitoring ten ma na celu obserwację wystąpienia szkodliwych związków pochodzenia organicznego ze zwłok (jad trupi). Czas przesączania ma tutaj szczególne znaczenie, albowiem okresy krótsze niż 25 lat mogą zmienić parametry wód i pośrednio wpływać na jakość wody w studniach. Co więcej mpzp znajduje się w obszarze wysokiej ochrony (OWO) oraz **zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 406** (lubelskiego).

Zadaniem tego monitoringu o charakterze lokalnych jest rozpoznawanie i śledzenie wpływu potencjalnych i stwierdzonych ognisk zanieczyszczeń na jakość wód podziemnych. Jest to działanie ostonowe (likwidacji ewentualnego oddziaływania u źródła), co ma bardzo duże znaczenie dla ujęć wód. Kontrolowany stan jakościowy i ilościowy zasobów wodnych powinien być uzupełniony pomiarem położenia zwierciadła wody.

Zakres badań – badania powinny obejmować analizę materii organicznej, która w wyniku rozkładu wzbogaca środowisko gruntowe w pierwiastki biofilne (węgiel, wodór, azot, tlen, fosfor i siarka). Proces ten pochłania dużo tlenu w wyniku czego powstaje CO₂, woda i nieorganiczne sole (ostatecznie) oraz inne związki (w trakcie procesu gnilnego), czasem toksyczne. Należą do nich aminy biogenne, czyli wspomniane wcześniej jady trupie (lizyna, ornityna, putrescyna). Ponieważ są to związki dobrze rozpuszczalne w wodzie monitoring powinien obejmować analizę wód podziemnych na:

zawartość substancji organicznej (czyli ogólny węgiel organiczny, tlen rozpuszczony i utlenialność);

zawartość związków biofilnych (azotyny, azotany, fosforany, siarczany, siarkowodór, jony amonowe) – powstających z pierwiastków biofilnych;

aminy biogenne (kadaweryna, putrescyna) i aminokwasy (lizyna) – które na etapie przejściowym są bardzo toksyczne dla środowiska;

przewodność elektryczna właściwa – wskaźnik mineralizacji wody;

pH, zasadowość, zapach wody.

Monitoring stanu chemicznego wód wydaje się wystarczający, bez wskazywania monitoringu bakteriologicznego ze względu na krótki żywot bakterii rozkładających materię organiczną (mogą zaniknąć w niesprzyjających warunkach zanim dotrą do zwierciadła wód podziemnych).

Częstotliwość badań – w ramach monitoringu lokalnego – kilka razy do roku, monitoringu regionalnego i krajowego – raz do roku (wczesną jesienią-najlepiej październik).

4 INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Na oddziaływanie transgraniczne największy wpływ mają takie czynniki jak:

- odległość od granicy państwa,
- rodzaj wprowadzanych funkcji planistycznych (w tym rodzaj ewentualnych emitorów, ilość powstałych zanieczyszczeń, wysokość, na której zachodzi emisja,
- wielkość terenu objętego opracowaniem,
- charakter zasobów przyrodniczych i ich wzajemne oddziaływanie,
- warunki meteorologiczne.

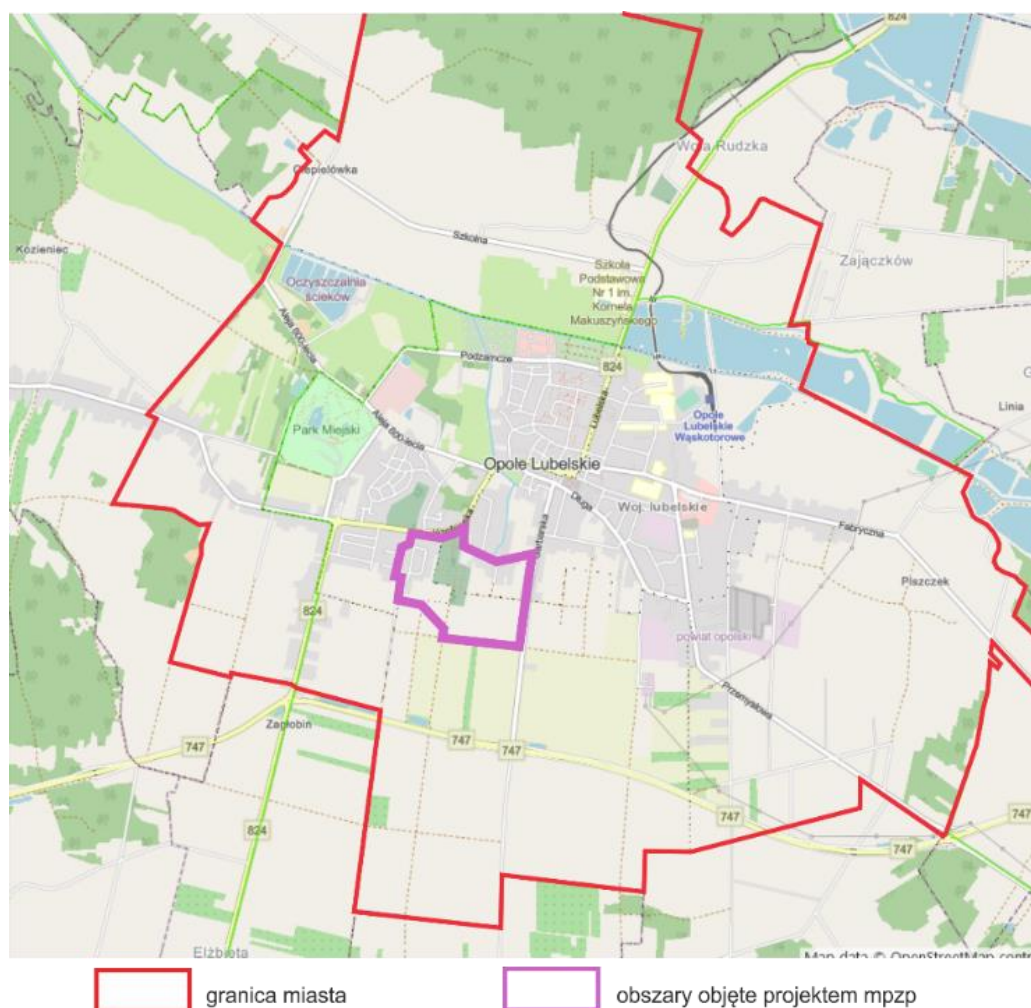
Obszary podlegające zmianom położone są w znacznej odległości od granicy państwa (około 120 km od granicy z Ukrainą). Dla planowanych przedsięwzięć wynikających z realizacji ustaleń dokumentu planistycznego nie występuje transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Jest to spowodowane tym, że oddziaływanie transgraniczne, wychodzące poza granice państwa, nie występuje w formie bezpośredniej – tereny objęte projektem zmiany nie są położone przy granicy państwa. Jeśli chodzi o znaczące oddziaływanie pośrednie ustaleń planistycznych na środowisko, uwzględniając powiązania geokomponentów w obszarze projektu i poza jego granicami, można stwierdzić, że ustalenia planistyczne biorą pod uwagę zachowanie standardów jakości środowiska dla poszczególnych elementów przyrodniczych (woda, powietrze, stan gleb itp.). Ogranicza to ewentualne negatywne oddziaływanie na środowisko, w tym po części na oddziaływanie transgraniczne.

5 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OPRACOWANIA ORAZ STANU ZASOBÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO

5.1 DANE OGÓLNE

POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE I POWIĄZANIA ZEWNĘTRZNE

Miasto Opole Lubelskie zajmuje powierzchnię 15,12 km² i jest usytuowane w zachodniej części województwa, w Kotlinie Chodelskiej, w północnej części gminy. Jest siedzibą powiatu opolskiego należącego do podregionu puławskiego. Stanowi węzeł komunikacyjny, w którym zbiegają się drogi wojewódzkie (nr 747 Konopnica – Solec n. Wisłą i nr 824 Żyrzyn – Annopol) i drogi powiatowe. Obszar objęty zmianą planu położony jest w centralnej części miasta

Ryc. 3 Lokalizacja obszaru objętego uchwałą o przystąpieniu do sporządzenia projektu mpzp w granicach miasta

POŁOŻENIE FIZYCZNOGEOGRAFICZNE - zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną J. Kondrackiego (1998) obszar planu znajduje się w obrębie jednostki fizyczno-geograficznej Obniżenie Chodelskie, na której usytuowana jest większa część miasta. Południowa część miasta w niewielkim fragmencie należy do Wzniesień Urzędowskich. Granica pomiędzy oboma mezoregionami ma charakter strefowy w postaci łagodnego progu denudacyjnego.

POŁOŻENIE W EUROPEJSKICH, KRAJOWYCH I REGIONALNYCH SYSTEMACH PRZYRODNICZYCH I OCHRONNYCH. Ochrona różnorodności biologicznej należy do głównych celów w aspekcie ochrony środowiska naturalnego. Projekt mpzp znajduje się poza zasięgiem systemów przyrodniczych jak i systemów ochronnych. Spójność układu przestrzennego wzajemnie

uzupełniających się form ochrony przyrody zapewniają korytarze ekologiczne, którymi są obszary pomiędzy dwoma lub wieloma obszarami chronionymi, umożliwiające migracje roślin i zwierząt. Miasto znajduje się w tym systemie, jego północne części znajdują się na terenie Chodelskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu a południowa granica styka się z otuliną, a łączność pomiędzy nimi zapewnia dolina Wisły. Spójność ta dotyczy również ochrony korytarzy ekologicznych łączących obszary NATURA 2000. Korytarze te zostały wprowadzone do koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju i muszą być przeniesione do dokumentów planistycznych niższej rangi, m.in.: miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Jeden z takich korytarzy o nazwie Południowo-Centralny i charakterze leśno-polnym przebiega po wschodniej stronie doliny Wisły i obejmuje zachodnią część miasta Opole Lubelskie. Korytarz ten jest głównym elementem regionalnej (wojewódzkiej) sieci ekologicznej w zachodniej części Lubelszczyzny. Sieć tę tworzą ostoje przyrody wraz z chroniącymi je strefami buforowymi, a także, poza krajowym, regionalne korytarze ekologiczne, zapewniające spójność tej sieci wewnątrz regionu.

W regionalnej sieci dolina Chodelki uznawana jest za dolinny korytarz ekologiczny, a towarzyszące po jej północnej i południowej stronie lasy, a także pasma leśne rozciągające się na styku zlewni Chodelki i Potoku Wrzelowieckiego stanowią część leśno-polnych korytarzy będących trasami migracji dużych ssaków. Takie tranzytowe położenie miasta powinno wymuszać różnorodność działań zachowawczych. Funkcję korytarza ekologicznego o charakterze tranzytowym stanowi również **dolina Leonki**. Projekt planu **znajduje się poza zasięgiem SPM** (Systemu Przyrodniczego Miasta).

Europejska Sieć Ekologiczna - Natura 2000 - Sieć Natura 2000 tworzą: Specjalne Obszary Ochrony (SOO) wyznaczone w oparciu o dyrektywę siedliskową oraz Obszary Specjalnej Ochrony (OSO), wyznaczone w oparciu o dyrektywę ptasią. Tereny projektu mpzp **znajdują się poza zasięgiem tej sieci**. Rejon ul. Polnej położony jest w odległości ok. 470 -450 m od granicy obszaru Natura 2000 Opole Lubelskie.

BUDOWA GEOLOGICZNA i GEOMORFOLOGICZNA jest odzwierciedleniem krajobrazu miasta, który w zasięgu Kotliny Chodelskiej można podzielić na dwa rodzaje naturalnych krajobrazów: zalewowe dno doliny Leonki oraz terasę nadzalewową rozdzielającą przebiegającą równolegle do siebie doliny Leonki i Chodelki.

Obszar objęty zmianą planu obejmuje formy denudacyjne (równina denudacyjna), z kredą piszącą, marglami, opokami z wkładkami kredy piszącej, piaskami (ze żwirami i głazami) rezydualnymi zalegającymi na opokach marglistych, marglach i kredzie piszącej oraz formy denudacyjne zbudowanych na namułach i namułach torfiastych, piaskach humusowych i namułach piaszczystych. Geomorfologia decyduje o gruntowo-wodnych warunkach zabudowy. Równiny denudacyjne charakteryzują się spadkami terenu do 5% i gruntach mineralnych, spoistych i półzwartych, zbudowanych z mało odpornych skał węglanowych i piasków z wodą podziemną poniżej 5 m ppt. Obszar zmiany mpzp w rejonie charakteryzuje się formami antropogenicznymi w postaci splantowanych terenów o zatartej naturalnej powierzchni.

WODY PODZIEMNE - Obszar opracowania należy do lubelsko-podlaskiego regionu hydrogeologicznego - makroregionu centralnego. W regionie tym głównym poziomem wodonośnym są osady górnej kredy, a drugorzędny – utwory czwartorzędu. Wody tego poziomu kształtują się w hydroizohipsach 200-140 m n.p.m. Jest on generalnie nachylony ku południowemu zachodowi, co oznacza, że głębokość zwierciadła wód podziemnych rośnie w tym właśnie kierunku. Przeważają wody głębokie (20-40 m) i bardzo głębokie (ponad 40 m). Krążą one w systemie szczelinowym i warstwowo-szczelinowym i charakteryzują się dużym stopniem twardości ze względu na znaczną zawartość rozpuszczonych w nich związków wapnia i magnezu. Są to wody o niskich temperaturach (8-9°C). Ten główny poziom wodonośny jest drenowany w strefach o podwyższonej szczelinowatości w sąsiedztwie dolin rzecznych.

W podziale kraju na jednolite części wód podziemnych rejon miasta sytuuje się w jednostce o kodzie **PLGW200088**, obejmującej zlewnie prawostronnych dopływów środkowej Wisły. Jak wspomniano już wcześniej miasto znajduje się w południowo-zachodniej części Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 406, którego wody, ze względu na brak izolacji wgłębnych kredowych poziomów wodonośnych i duże zagrożenie zanieczyszczeniem kredowych poziomów wodonośnych, traktowane są jako tzw. obszary wymagające szczególnych działań ochronnych jako **Obszary Wysokiej Ochrony**.

WODY POWIERZCHNIOWE – omawiany teren nie posiada wód powierzchniowych. Najbliżej położona jest Leonka (Jankówka). Wody Leonki retencjonowane są w stawach we wschodniej części miasta, która charakteryzuje się dużą gęstością tkanki wodnej, na którą składają się: sieć rzeczna (rzeka Jankówka), stawy, źródła, mokradła oraz sieć melioracyjna.

Jankówka – (Leonka, Stara Rzeka) bierze swój początek w miejscowości Leonin i płynie równoległe do Chodelki. Wpada do niej już poza obszarem miasta w Kosiorowie, na 40-tym kilometrze jej biegu. W Opolu Lubelskim przepływ jest mocno zmieniony i biegnie wyprostowanym korytem, waha się w granicach 0,2 m³/sek. Zgodnie z podziałem na JCWP Jankówkę oznaczono euro kodem **PLRW 2000023746**. Generalnie na terenie miasta brak jest naturalnych zbiorników wodnych co związane jest z działalnością człowieka i przekształcenia poprzez podpiętrzenie gołbami. We wszystkich obszarach objętych zmianą planu nie występują wody powierzchniowe.

ŚWIAT ZWIERZĄT w obszarze opracowania jest zróżnicowany w zależności od obszaru. Korytarz ekologiczny SPM wzbogaca bioróżnorodność obszaru. Pomimo dalszego sąsiedztwa ostoi Natura 2000 będącej żerowiskiem nietoperzy, na terenie opracowania można spotkać przedstawicieli tego gatunku.

Większe zróżnicowanie w gatunki można stwierdzić w rejonie ul. Podzamcze, gdzie zarówno tereny rozległej doliny Leonki, jak i duża powierzchnia niezurbanizowana sprzyja bioróżnorodności. Ponadto znajdujący się tu korytarz ekologiczny stanowi drogę migracyjną w kierunku Chodelskiego OCK kierując się na zachód. Bliskość tego obszaru jak i samej rzeki jako korytarza ekologicznego, zocenozy stawów w dolinie, jest wyraźnie zdominowana przez ornitofaunę i podlega postępującej synantropizacji wskutek sąsiedztwa terenów zurbanizowanych.

ENTOMOFAUNA - duże znaczenie dla omawianego terenu posiadają sąsiadujące wilgotne łąki w dolinach rzecznych, mokradła poza tymi dolinami, a także te fragmenty pól uprawnych, które są silnie zadrzewione i zakrzewione. Dość liczna grupą są ważki, których występuje 17 gatunków. Należą do nich gatunki szeroko rozprzestrzenione w kraju, tj.: piononóg zwykły, miedziopierś metaliczna, lecicha pospolita, szablak krwisty, szablak zwyczajny, żagnica jesienna, żagnica wielka, żagnica sina, żagnica południowa, oczobarwnica mniejsza, oczobarwnica większa, łątka wczesna, łątka dzieweczka, łątka wiosenna, łątka halabardówka, nimfa stawowa, straszka syberyjska. Niemal wyłącznie są związane z doliną Jankówki.

W obszarach niezurbanizowanych, najbardziej charakterystyczne dla fauny są gatunki typowe dla terenów pól i łąk.

Najważniejszym gatunkiem zwierząt, który może pojawić się w obszarze projektu mpzp dla rejonu zał 2 jest **nocek duży – Myotis myotis** - który stał się obiektem ochrony, jak i obszar jego żerowania w ramach sieci ekologicznej **Natura 2000**.

SZATA ROŚLINNA - Największy udział flory posiadają gatunki synantropijne. Nie stwierdza się gatunków rzadkich w skali kraju. Najwięcej gatunków rzadkich w skali regionalnej spotyka się we florze leśnej (17 gatunków), a w drugiej kolejności we florze wodnej i kserotermicznej (po 9 gatunków).

ROŚLINNOŚĆ POTENCJALNA - panującym typem roślinności potencjalnej, jaka mogłaby tu

zapanować w warunkach sukcesji ekologicznej, jest grąd subkontynentalny lipowo-dębowo-grabowy (*Tilio-Carpinetum*) w odmianie małopolskiej z bukiem i jodłą, formie wyżynnej i serii żyznej. Na wysoczyznach morenowych wykształciłby się grąd w serii ubogiej. Miejscami na wierzchowinach z płytkim podłożem kredowym pojawiłyby się ciepłolubne dąbrowy typu wyżynnego (*Potentilio albae – Quercetum rosetosum gallicae*).

Jedynie w dolinach rzecznych wykształciłyby się zbiorowiska leśne i zaroślowe właściwe dla niżowych łągów olszowych siedlisk wodnogruntowych lekko zabagnionych (*Circaeo-Alnetum*), miejscami ols środkowoeuropejski (*Ribo-nigri Alnetum*).

ROŚLINNOŚĆ RZECZYWISTA - Na terenie opracowania stwierdza się występowanie zbiorowisk synantropijnych, reprezentowanych przez zbiorowiska segetalne, sadów i ogrodów owocowych oraz ruderalnych oraz pól i łąk.

Roślinność segetalna - dominuje pięć zespołów segetalnych: z palusznikiem krwawym i nitkowatym (*Digitarietum ischaemi*), chwastnicą jednostronną (*Echinochloo-Setarietum*), skrytkiem polnym (*Aphano-Natricarietum*), wyką czteronasienną (*Vicietum tetraapermae*) i żółtnicą (*Galinsogo-Setarietum*). Na gruntach najuboższych, ale również już użytkowanych rolniczo, spotyka się zbiorowiska chwastów w trzech zespołach: z chłodkiem drobnym i czyścem trwałym (*Arnoserido-Selernathetum*), sitem dwudzielnym i chłodkiem (*Junco-Selernathetum*) oraz ze sporkiem i życią (*Spergulo-Lolietum remeti*).

W zespołach tych sporadycznie występuje kilka rzadkich gatunków z najbardziej znanymi przytulią fałszywą i szarotą żółtobiałą.

Roślinność sadów i ogrodów - związana z sadami owocowymi i plantacjami owocowymi. Odznaczają się składem gatunkowym o charakterze przejściowym pomiędzy zbiorowiskami leśnymi (sady) i zaroślowymi a polnymi (uprawy warzywnicze) i łąkowymi.

Roślinność ruderalna - zajmuje tradycyjne dla siebie siedliska: przydroża, przychacia, śmietniki i wysypiska śmieci oraz gruzowiska i place budowy. Występują również na obrzeżach sadów, plantacji i upraw warzywniczych. Dominują pospolite zespoły z nostrzykami, wrotczem polnym, babką szerokolistną, łobodą i komosą.

KLIMAT - Obszar opracowania leży w strefie klimatu umiarkowanego o narastających w kierunku wschodnim wpływach klimatu kontynentalnego. W regionalizacji klimatycznej Lubelszczyzny A. i W. Zinkiewiczów (1975), której podstawą jest zróżnicowanie kilku elementów klimatycznych w dziesięciolecie 1951-1960, miasto sytuuje się w dziedzinie opolsko-puławskiej, jednej z 6 wyodrębnionych w województwie i uważanej za **sprzyjającą klimatycznie człowiekowi**. Dziedzina ta odznacza się wysokimi średnimi rocznymi temperaturami (ponad 7,8 °C), największą liczbą dni okresu **optymalnych dla człowieka temperatur powietrza** (ponad 42 dni) i niskimi amplitudami rocznymi temperatury powietrza (poniżej 23,8°C), najdłuższym okresem lata (około 100 dni) oraz wysokimi rocznymi wartościami niedosytu wilgotności powietrza. Decydujący wpływ na kształtowanie się klimatu wywierają masy powietrza polarno-morskiego. Występują tu bardzo korzystne warunki usłonecznienia. Średnie roczne temperatury powietrza wynoszą 7,8 °C. Jest to temperatura wyższa w stosunku do pozostałego obszaru Wyżyny Lubelskiej. Całkowite promieniowanie słoneczne (średnia suma dobowa w roku) osiąga wartość 10,06 MJ/m². Roczna suma usłonecznienia rzeczywistego wynosi 1495 godzin, średnie w roku usłonecznienie względne - 33,4%, a zachmurzenie- 70%. Liczba dni gorących w roku (temp max > 25° C) wynosi 38,4, dni upalnych (temp. maks. > 30° C) - 3,7, dni mroźnych w roku (temp. min. < 10° C) - 31,2, a bardzo mroźnych (temp. min.<10° C) - 4,4.

Średnia w roku prędkość wiatru wynosi 3,2 m/sek, natomiast liczba dni z silnym wiatrem (> 8 m/sek) - w roku osiąga wartość 23,2. Przeważają wiatry z sektora zachodniego o średniej prędkości 3,5 m/sek. Liczba dni z opadem (> 0,1 mm) średnio w roku wynosi 172, liczba dni z pokrywą śnieżną- 87, z mgłą- 23,6, a z burzą- 24,3.

Okres wegetacyjny trwa około 220 dni, a okres gospodarczy (bez przymrozków) - 248 dni. Zima trwa 95 dni (30.XI - 5.III), przedwiośnie 29 dni (5.III - 3.IV), wiosna 57 dni (3.IV - 30.V), lato 93 dni (30.V - 3.LVIII), jesień 59 dni (3.LVIII - 29.X), a przedzimy 32 dni (29.X - 30.XI).

Topoklimat (bioklimat) wpływający na zdrowie człowieka charakteryzuje się przeważnie na bardzo korzystnych i korzystnych warunkach bioklimatycznych. Pozadolinna część obszaru obejmująca teren opracowania odznacza się korzystnymi warunkami klimatu lokalnego. Jest to związane z wierzchowinami o suchym podłożu. Wyróżniają się bardzo dobrymi warunkami nasłonecznienia i warunkami anemologicznymi (są bardzo dobrze przewietrzane). Klimat poprawia przebiegający fragment korytarza ekologicznego. Przebiegająca w nieznacznej odległości dolina rzeki Jankówki (ok 1 km.), która stanowi również korytarz przewietrzający, posiada bardzo dobre warunki fizjonomiczne: rozległa dolina, brak barier, łączność z systemem poza granicami miasta. Poprawia ona warunki klimatyczne obszaru opracowania.

SYSTEM PRZYRODNICZY MIASTA zwany dalej SPM pełni nadrzędne funkcje przyrodnicze (głównie biologiczną, klimatyczną i hydrologiczną), gwarantujące prawidłowe funkcjonowanie przyrody w mieście przy równoczesnym zapewnieniu mieszkańcom odpowiednio wysokiej jakości życia. Omówienie SPM w kontekście całościowym, a nie tylko w obszarach objętych projektem ma bardzo duże znaczenie ze względu na funkcje jakie pełni ten system. Ważniejsze jest oddziaływanie zmian wprowadzonych w projekcie dokumentu planistycznego na SPM. Przy takim określeniu priorytetów funkcje pozaprzyrodnicze (np. rekreacyjna, estetyczna, mieszkaniowa) powinny być podporządkowane funkcjom przyrodniczym.

SPM tworzą źródła zasilania ekologicznego (obszary węzłowe i węzły) oraz drogi zasilania ekologicznego (korytarze ekologiczne i sięgacze). Elementy te współdziałają ze sobą w ramach trzech podsystemów (klimatycznego, hydrologicznego i biologicznego), wyróżnionych ze względu na specyfikę dynamiki trzech podstawowych nośników oddziaływań pomiędzy geokompleksami, tj. wody powietrza i organizmów.

Poprzez obszary węzłowe SPM, stanowiące podstawowe elementy źródłowe systemu, rozumie się odporne na antropopresję zgrupowania geokompleksów, posiadające znaczenie klimatyczne, hydrologiczne i (lub) biologiczne dla miasta i jego otoczenia.

Za SPM w obszarze administracyjnym miasta i w jego bezpośrednim sąsiedztwie uznano:

- rzeźbę terenu z wyróżniającą się w fizjonomii krajobrazu doliną Leonki,
- fitocenozy zbiorowisk roślinnych położonych na obrzeżu terenów zainwestowania kubaturowego.

Obszar objęty zmianą planu **znajduje się poza SPM**. Dolina Leonki spełnia decydującą rolę w funkcjonowaniu SPM, w każdym z podsystemów pełni na całej lub większej długości rolę wiodącą, tj. jako obszar węzłowy. Pośrednio może wpływać na obszar opracowania szczególnie w kontekście klimatycznym. Na jej wysoką rangę w podsystemie klimatycznym wpływa rozległość terenów o niskiej roślinności, umożliwiającej swobodny przepływ powietrza i duży obszar akwenów, pozytywnie wpływających na bioklimat miasta. W podsystemie hydrologicznym dolina wyróżnia się największymi zdolnościami do retencjonowania wody, natomiast w podsystemie biologicznym dolina, choć miejscami silnie przekształcona (ogrody przydomowe, łąki przekształcone w grunty orne, wyróżnia się spośród innych elementów podsystemu bardzo korzystną proporcją powierzchni biologicznie czynnej do powierzchni biologicznie nieczynnej.

5.2 STAN SANITARNY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

5.2.1 STAN JAKOŚCI POWIETRZA

Na stan jakości powietrza wpływ ma wiele czynników. Należą do nich:

- rodzaj zanieczyszczeń i ich źródła,
- topoklimat w tym kierunek wiatru,
- ilość i zwartość zabudowy,

Do głównych źródeł emisji podstawowych zanieczyszczeń w obszarze objętym projektem planu należą:

- dla SO₂ – pojedyncze rozproszone źródła z zakładów produkcyjnych oraz sektor komunalno-bytowy; dominujący udział w zanieczyszczeniu powietrza ma spalanie węgla kamiennego, koksu, olejów opałowych; zużycie tych paliw jest najwyższe w okresie jesienno-zimowym, stąd też zdecydowanie większe zasiarczenie atmosfery odnotowuje się w tym czasie,
- dla NO₂ – transport i komunikacja, w mniejszym stopniu spalanie paliw w zakładach produkcyjnych; w stężeniach dwutlenku azotu decydującą rolę odgrywa emisja ze środków transportu, niewielki procent pochodzi z procesów spalania, co wiąże się głównie ze zmiennością dobową,
- dla CO – transport drogowy, spalanie paliw w kotłowniach;
- dla pyłu PM 10 i PM 2,5 – głównie energetyka, ciepłownictwo oraz przemysł, dodatkowo unoszenie się pyłu z dróg, dachów, pól uprawnych, emisja pochodząca z indywidualnego ogrzewania budynków szczególnie w okresie grzewczym. W stężeniach pyłu dużą rolę odgrywa także emisja tzw. „niezorganizowana” np. pylenie ze źle zagospodarowanych obszarów pasów drogowych czy źle zabezpieczonych składowisk odpadów.

Źródłami zanieczyszczeń powietrza są zakłady przemysłowe, kotłownie, paleniska domowe, transport, składowiska odpadów i rolnictwo. Większość z nich to zanieczyszczenia energetyczne, powstające przy spalaniu paliw.

Dla terenu mpzp największe zagrożenie na stan jakości powietrza ma sektor komunalno - bytowy głównie poprzez spalanie w celach grzewczych paliw wysokoemisyjnych, a także spalanie odpadów w domowych piecach, które nie wytwarzają wystarczająco wysokiej temperatury do całkowitego spalania odpadów takich jak tekstylia, guma i tworzywa sztuczne. W związku z czym do atmosfery przedostają się szkodliwe substancje w postaci sadzy, węglowodorów aromatycznych, merkaptanów oraz innych szkodliwych dla zdrowia ludzi substancji. Szczególnie widoczne jest na obszarach zwartej zabudowy. Na ograniczenie negatywnego oddziaływania wpływa poprawa jakości stosowanych paliw, w tym np. gazyfikacja.

Drugim źródłem wpływającym na stan powietrza są emisje komunikacyjne – zły stan techniczny pojazdów, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu lub zbyt małą przepustowością dróg, zły stan nawierzchni dróg i rodzaj paliwa. Największe znaczenie w tym aspekcie będzie mieć ul. Długa oraz Garbarska. Występowanie i nasilenie tych czynników powoduje, że na skrzyżowaniach i trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu występuje wysokie zanieczyszczenie powietrza substancjami pochodzącymi ze spalania paliw (tlenek węgla, tlenek azotu, węglowodory lotne, związki ołowiu). Emisja komunikacyjna jest bardzo nierównomierna - związana ściśle z natężeniem pojazdów i zależy od pory dnia (wzrasta w godzinach szczytu tj. dojazdu do pracy i powrotu do domu) oraz roku (wzrasta w okresie letnim - wzmożony ruch turystyczny). Największy ruch samochodowy, a co za tym idzie największe zanieczyszczenie liniowe, występuje na drogach o utwardzonej nawierzchni.

Emisje przemysłowe pochodzą z zakładów produkcyjnych, prywatnych zakładów rzemieślniczych oraz z rolnictwa. Główną przyczyną tego typu zanieczyszczeń jest przede wszystkim brak lub zły stan technicznych zabezpieczeń oraz przestarzałe procesy technologiczne. Duże zanieczyszczenie niesie ze sobą uprawa polowa, do której wykorzystywane są środki ochrony roślin i nawozy sztuczne.

Emisję zanieczyszczeń na omawiany teren w największym stopniu może powodować Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Opolu Lubelskim, która wytwarza największą ilość zanieczyszczeń pyłowych i gazowych (*Raport o stanie środowiska w woj. lubelskim 2017 rok, WIOŚ*).

Projekt projektu planu nie wprowadza ani nie podtrzymuje funkcji, które mogą w przyszłości powodować znaczące dla środowiska uciążliwości. Projekt planu zakazuje inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Plan sankcjonuje zagospodarowanie obecnie

obowiązującego planu miejscowego.

5.2.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Źródłem uciążliwego hałasu w obszarze pracowania jest ruch komunikacyjny odbywający się drogami wojewódzkimi. Ocenia się, że wzdłuż głównych dróg poziom hałasu drogowego w porze dziennej, gdzie na ruch uliczny nakłada się ruch tranzytowy, poziom hałasu może być znacząco większy (w porze dziennej w linii zabudowy nie przekracza 65 dB).

Największy hałas będzie w rejonie ulic: Józefowskiej i Długiej nieco mniejszy w rejonie ul. Garbarskiej, Cmentarnej i Zajęcej.

Hałas kolejowy nie stanowi bezpośredniego zagrożenia dla obszaru badanego, ponieważ jest on zlokalizowany poza zasięgiem uciążliwości tego rodzaju emisji.

5.2.3 STAN CZYSTOŚCI HYDROSFERY

Źródłami zanieczyszczeń zarówno wód powierzchniowych jak i podziemnych są **ścieki komunalne i przemysłowe** odprowadzane jako zrzuty do rzek oraz jako zanieczyszczenia przenikające do gleb z obszarów nieskanalizowanych na terenach wiejskich, **składowiska odpadów** oraz zanieczyszczenia obszarowe z **terenów rolniczych** (związane ze stosowaniem nawozów i środków ochrony roślin w rolnictwie). Przenikające w głąb zanieczyszczenia stanowią zagrożenie dla jakości głównie wód gruntowych, ze względu na brak izolacji (warstwy utworów trudno przepuszczalnych) oraz ich zasilanie przez infiltrację. Wody wgłębne teoretycznie w mniejszym stopniu narażone są na przenikanie zanieczyszczeń (ze względu na większą miąższość warstw izolacyjnych. Znaczenie ma spływ zanieczyszczeń ropopochodnych z **nawierzchni drogowych**. Teren mpzp znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 406 (lubelskiego).

5.2.3.1 WODY POWIERZCHNIOWE

W obszarze opracowania nie występują wody powierzchniowe, jednakże znajduje się **rzeka Jankówka** i dalej **stawy** na tej rzece. Generalnie stan wód w obrębie miasta jest niezadowolający. Głównym powodem jest przyjmowanie silnie zanieczyszczonych wód z dopływów. Obudowane gęstą zabudową zagrodową, z której ku ciekom przesączają się ścieki bytowe i gospodarcze, a istniejąca kanalizacja sanitarna jest, w stosunku do potrzeb, rozwinięta w stopniu niewystarczającym.

Inną, nie mniej ważną przyczyną nie najlepszego stanu wód, nie tylko w rzekach, ale i w wodach stojących, jest nadmierne chemiczne nawożenie gleb i stosowanie chemicznych środków ochrony roślin. Wody opadowe zanieczyszczone związkami chemicznymi niemal bez przeszkód docierają do pozbawionych naturalnych buforów biologicznych koryt rzek i potęgują stopień ich zanieczyszczenia.

Stan dobry oznacza stan, w którym wartości biologicznych elementów jakości dla danego typu wód powierzchniowych przy klasyfikacji stanu ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych wskazują na niski poziom zakłóceń wynikający z działalności człowieka, ale odchylenia od wartości biologicznych wskaźników jakości dla tej klasyfikacji występujących w danym typie wód powierzchniowych w warunkach niezakłóconych są niewielkie.

Stan zły oznacza stan, w którym:

- 1) wartości biologicznych elementów jakości przy klasyfikacji stanu ekologicznego części wód powierzchniowych wskazują na poważne zmiany w stosunku do wartości tych elementów jakości występujących w danym typie wód powierzchniowych w warunkach niezakłóconych;

2) nie występuje znaczna część populacji występujących w danym typie wód powierzchniowych w warunkach niezakłóconych.

OCENA STANU JDWP RZEKI JANKÓWKI (LEONKI)

Rzeka Jankówka, o kodzie PLRW 2000023746 w punkcie kontrolno- pomiarowym w 2016 r Jankówka – Żmijowiska monitoring obejmował monitoring diagnostyczny i operacyjny. Rzekę określono 6 typem abiotycznym o niezmiennych jednolitych częściach wód. Pozostałe parametry:

Wskaźnika FLORA: V klasa,

Klasa elementów biologicznych: III

Klasa elementów hydromorfologicznych: I

Klasa elementów fizykochemicznych: PSD

Klasa elementów fizykochemicznych specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne
- BRAK DANYCH

Potencjał ekologiczny UMIARKOWANY

Stan chemiczny – dobry

Spełnienie wymagań dla obszarów chronionych – nie spełnia

Stan ogólny ZŁY

Największym problemem są nieoczyszczone wody opadowe spływające do rz. Leonki z coraz rozleglejszych powierzchni nieprzepuszczalnych.

5.2.3.2 WODY PODZIEMNE

Stan wód podziemnych zarówno głębinowych, jak i gruntowych, określono na **III klasę czystości** wód kredowych i ponadnormatywną (dla wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi) zawartość żelaza oraz **II klasę czystości** (wody dobrej jakości) w monitoringu stanu chemicznego. W wodach poziomu czwartorzędowo-kredowego po 2008 r. stwierdza się klasę III (wody zadowalającej jakości odpowiadające wodom dla celów gospodarczych i in.). Wskaźnikiem przekraczającym normy dla wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi jest żelazo.

W kontekście wód gruntowych trzeba zwrócić uwagę na duże niebezpieczeństwo, jakie dla wód podziemnych może stanowić **wyciek substancji ropopochodnych na stacjach paliw, parkingach, na składach, w obszarach przemysłowych**. Zagrożeniem są również **uprawy polowe**, które silnie nawożone mają bezpośredni negatywny wpływ na stan wód podziemnych.

Charakterystyka JCW:

Kod UE - PLW 200088 dorzecze Wisła, Region wodny Środkowa Wisła,

stan chemiczny - dobry,

ocena stanu ilościowego - dobry,

cel dla stanu chemicznego – dobry stan chemiczny,

cel dla stanu ilościowego - dobry stan ilościowy,

rodzaj użytkowania JCWP – rolniczy,

ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrożona,

JCW wyznaczono na mocy art.7 RDW do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

5.2.3.3 STAN CZYSTOŚCI PEDOSFERY

Gleba jest ważnym elementem środowiska przyrodniczego, w którym mogą gromadzić się znaczne ilości zanieczyszczeń emitowanych do środowiska. Do najważniejszych czynników powodujących degradację powierzchni ziemi, obniżających wartość użytkową gruntów i pogarszających warunki przyrodnicze należą między innymi **przekształcenia terenów o**

naturalnej rzeźbie w wyniku działalności antropogenicznej. Należy zmierzać do zachowania dobrych warunków glebowych, poprzez minimalizację przekształceń tych terenów pod cele nierolnicze oraz eliminację możliwych źródeł zanieczyszczeń. W pierwszej kolejności na potrzeby rozwojowe miasta powinny być przeznaczane gleby najstabsze, położone w zasięgu istniejącej infrastruktury.

Obszar opracowania charakteryzuje częściowo zmienionym profilem glebowym i występującymi tu **gruntami antropogenicznymi**, silnie przekształconymi wzdłuż głównych arterii komunikacyjnych (ul. Józefowska, ul. Długa, ul. Cmentarna, ul. Polna, Garbarska i ul. Boczna). Osobnym zagadnieniem jest jakość gleb oraz zagrożenia wynikające właśnie z ich degradacji. Największe zagrożenie dla jakości gleb stanowi postępujące **zakwaszenie**. Najmniej zmieniona antropogenicznie jest centralna część obszaru opracowania, znajduje się tu teren niezainwestowany, w projekcie mpzp przeznaczony pod powiększenie cmentarza. Zatem centralna część, mniej przekształcona, otoczona jest przekształconą pedosferą w wyniku urbanizacji.

Istotne problemy środowiskowe może stwarzać **erozja wodna** powierzchniowa, jednakże w obszarze opracowania nie będzie miała odzwierciedlenia.

Podatność na **erozję wietrzną** będą miały odsłonięte gleby. Część terenów objętych projektem mpzp, gdzie wprowadzono nowe tereny zainwestowane, są jeszcze użytkowane rolniczo. Niemniej obecnie obowiązujący plan, jak i projekt nie sankcjonują takiego przeznaczenia, tereny będą w przyszłości zagospodarowane pod cmentarz oraz uzupełnioną zabudową jednorodzinna i usługową.

Gleby w sąsiedztwie pasów drogowych na terenach objętych opracowaniem znajdują się pod wpływem **zanieczyszczeń komunikacyjnych** (metali ciężkich, chlorków i fenoli). Pomimo, że gleby na terenie miasta pod tym kątem nie były monitorowane w minionych latach, jest wysoce prawdopodobne (a wskazują na to badania prowadzone przy drogach o wiele bardziej obciążonych ruchem komunikacyjnym), że stężenia tych zanieczyszczeń w glebie nie przekraczają dopuszczalnych norm. Tereny objęte zmianą mpzp charakteryzują się zmienionym częściowo profilem glebowym i występującymi tu gruntami antropogenicznymi, związanymi z zabudową jednorodziną, terenami usług, oraz obszarem cmentarza. Osobnym zagadnieniem jest jakość gleb oraz zagrożenia wynikające właśnie z ich degradacji.

Rolnicze wykorzystanie stwarza zagrożenie dla stanu pedosfery poprzez silne nawożenie upraw polowych, również poza obszarem opracowania, szczególnie na południe od granicy projektu mpzp.

Stan pedosfery jest również zmieniony w wyniku działalności cmentarza. O ile profile glebowe nie są tak przekształcone jak w przypadku zabudowy kubaturowej, to może on oddziaływać na grunty poprzez zanieczyszczenie związkami organicznymi. Szacuje się, że stan pedosfery w tym rejonie ma podobne parametry jak w innych miastach na Lubelszczyźnie. Jak wspomniano wcześniej obszar ten może wymagać monitorowania.

6 POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, zmiany w środowisku będą wiązały się z realizacją założeń dokumentów planistycznych w postaci studium jak i mpzp. Ponieważ studium nie posiada mocy aktu prawa miejscowego, pomimo, że założenia kierunków rozwoju w studium uwzględniają sferę ochrony środowiska przyrodniczego to jedynie poprzez mpzp możliwa jest ochrona planistyczna i wdrożenie zasad ochrony środowiska. Dlatego też w przypadku braku realizacji mpzp może okazać się, że zachowanie stanu obecnego będzie wpływało negatywnie na środowisko, a realizacje inwestycyjne mogą przebiegać na zasadzie

decyzji o warunkach zabudowy, co często okazuje się być zgubne dla zasobów przyrody. Ponieważ w obszarze opracowani obowiązuje plan miejscowy zagrożenia zagospodarowaniem na mocy warunków zabudowy w analizowanym obszarze nie wystąpią. Przede wszystkich zagrożona może być powierzchnia biologicznie czynna, a także zagrożenie emisji zanieczyszczeń do wód i powietrza. W trakcie realizacji ustaleń planistycznych obecnie tereny nie zainwestowane ulegną zabudowie co spowoduje zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej. Brak realizacji ustaleń planistycznych projektu pozostawi tereny niezabudowane oraz dalsze rolnicze użytkowanie, co nie zawsze jest korzystne dla środowiska, a szczególnie dla ludzi zamieszkujących w sąsiedztwie. Są oni narażeni na oddziaływanie środków ochrony roślin i nawozów. Brak przyjęcia projektu jest neutralne dla środowiska, albowiem nadal obowiązywać będą ustalenia obecnie obowiązującego planu. Szczególne znaczenie mają ustalenia planistyczne wpływające na rejonów obszarów chronionych: N2000 Opole Lubelskie. Brak wzmocnienia ochrony planistycznej może potencjalnie negatywnie wpłynąć na cele ochrony zarówno w sposób bezpośredni jak i pośredni, pomimo braku położenia terenów przyrodniczej ochrony prawnej w obszarach objętych zmianą mpzp.

7 STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Przewidywane znaczące oddziaływanie będzie wiązać się z głównie z gospodarowaniem zasobami środowiska, zasobami wodnymi, zasobami gleb, zmianie użytkowania gruntów (wpływ na SPM, korytarze ekologiczne oraz pośrednio N2000). Ustalenia planistyczne dotyczą przede wszystkim obecnego zagospodarowania i kierunkowego rozwoju wyrażonego w postaci studium. W przypadku uzupełniania istniejącej zabudowy nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania. Stan środowiska w obszarach objętych przewidywanym oddziaływaniem jest wynikiem działań urbanizacyjnych i antropopresji.

Stan środowiska związany jest również z głównymi drogami o randze ponadlokalnej, które stanowią jeden z ważniejszych elementów wpływających na stan środowiska. Dlatego też rejonów dróg wraz z terenami przemysłu i usług, a w mniejszym stopniu zabudową mieszkaniową, stanowić będą **oddziaływania skumulowane, bezpośrednie i pośrednie, zarówno stałe jak i chwilowe.**

Oddziaływania na środowisko mają charakter: **negatywny** w obrębie zainwestowania technicznego, **pozytywnie neutralny** bądź **negatywny** w obrębie upraw polowych (o charakterze oddziaływania decyduje stopień intensywności użytkowania), **pozytywny** (korzystny) w obszarach łąkowo-pastwiskowych, a także nieużytkowanych rolniczo (torfowiska, mokradła, zadrzewienia, itp.).

Zainwestowanie typu zabudowa i infrastruktura (mieszkaniowa i usługowa, tereny komunikacyjne, przemysłowo - składowe) jak ma to miejsce w obszarze mpzp, najczęściej generowane będą oddziaływania **negatywne słabe**. Głównie są to: zanieczyszczenia powietrza pochodzące z tzw. niskiej emisji i ruchu komunikacyjnego, hałas generowany poprzez ruch pojazdów silnikowych oraz zanieczyszczenia wód (ścieki bytowe i ropopochodne) co może zaistnieć przy zagospodarowaniu obszarów działalnością z zakresu motoryzacyjnego, baz i składów itp.

Zabudowa oddziałuje również negatywnie (ale w stopniu słabym) na krajobraz, podobnie jak infrastruktura liniowa (energetyczna, telekomunikacyjna i komunikacyjna).

Pozytywny wpływ na środowisko będzie zakaz realizacji obiektów zawsze znacząco oddziałujących na środowisko, kontynuacja systemu przyrodniczego miasta, ochrona doliny rzeki Jankówki, ochrona GZWP 406, nakazy podłączenia budynków do sieci kanalizacji sanitarnej jak i ciepłowniczej, obowiązek urządzania zieleni na powierzchniach niezabudowanych i nieutwardzonych, ochrona przed hałasem terenów zamieszkania.

Oddziaływania **negatywne słabe** na florę i faunę mają charakter **pośredni, krótko-** lub

długoterminowy, stały bądź **chwilowy** i z reguły ponadlokalny. Wynikają z położenia w obrębie mpzp jak i poza obszarem opracowania: wód powierzchniowych, terenów niezainwestowanych, o charakterze leśnym i łąkowym.

Oddziaływania **negatywne słabe** i **umiarkowane** na rzeźbę terenu, gleby i powietrze mają charakter **bezpośredni** lub **pośredni, krótko-, średnio- lub długoterminowy, słaby** bądź **chwilowy** i wynikają z przedostawania się zanieczyszczeń z dróg publicznych, ale przede wszystkim wskutek chemizacji rolnictwa na terenach objętych mpzp, jak i poza. Najistotniejsze jest występowanie w bliskim sąsiedztwie projektu mpzp obszarów Natura 2000. Oznacza to, iż w procedurach uwzględniania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko może być wymagane sporządzenie ocen oddziaływania tych przedsięwzięć na obszary Natura 2000.

W stosunku do obecnie obowiązujących zapisów planistycznych oddziaływanie projektu **należy uznać za neutralne**, sankcjonując obecny sposób zagospodarowania.

8 ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Problemy ochrony środowiska z punktu widzenia realizacji mpzp dotyczyć mogą dwóch aspektów: pierwszy wynikający z przepisów prawa (Ustawa o ochronie przyrody) czyli wpływu ustaleń planistycznych na obszary prawnie chronione, głównie na obszar **N2000**, położony w bardzo bliskim sąsiedztwie projektu planu. Drugi wynikający z wpływu na pozostałe komponenty środowiska. Problem polega na tym, że każda realizacja zagospodarowania (nawet terenów zieleni, parków itp.) wpływa na środowisko przyrodnicze. Jedynie zamiana terenów zurbanizowanych, likwidacja zabudowy, na rzecz terenów zieleni, parków, terenów otwartych nie stwarza istotnych negatywnych oddziaływań realizacji postanowień dokumentu planistycznego. Najważniejsze znaczenie ma ochrona różnorodności biologicznej. Jest ona prowadzona jest poprzez zachowanie naturalnych siedlisk oraz dzikich gatunków flory i fauny. Cel ten ma być osiągnięty głównie poprzez utworzenie spójnej **Europejskiej Sieci Ekologicznej**, zwanej siecią **Natura 2000**, zrównoważone gospodarowanie zasobami przyrodniczymi i ich stały monitoring. Sieć Natura 2000 tworzą: Specjalne Obszary Ochrony (SOO) wyznaczone w oparciu o dyrektywę siedliskową oraz Obszary Specjalnej Ochrony (OSO), wyznaczone w oparciu o dyrektywę ptasią.

W obszarach objętych projektem dokumentu planistycznego nie stwierdza się ujawnienia problemów środowiskowych związanych z obszarem **N2000** ponieważ w obrębie projektu zmiany mpzp nie występuje ten obszar chroniony. W odniesieniu do przedmiotowego terenu będącego żerowiskiem chronionego gatunku nietoperza, problemem jest podczas zmiany zagospodarowania konieczność zachowania struktury ekologicznej terenów znajdujących się w obszarze administracyjnym miasta i niedopuszczenie do powstania wysokich przeszkód terenowych, jak również zachowanie naturalnych żerowisk nietoperzy. Pomimo braku lokalizacji w obrębie Natura 2000 należy spodziewać się pojawiania się nietoperza w obszarach objętych planem.

Innym problemem, który może pojawić się w wyniku realizacji postanowień projektowanego dokumentu jest dopuszczona kontynuacja odprowadzania ścieków do szczelnych zbiorników i przydomowych oczyszczalni. Jak wcześniej już stwierdzono jedyne zagrożenie jakie może wystąpić to sytuacja nieprzestrzegania zapisów planistycznych, nieprawidłowej realizacji szamb powodującej nieszczelności i nieprawidłowo wykonana przydomowa czyszczalnia z drenażem rozsączającym. Nieprawidłowo wykonana oczyszczalnia może zagrażać środowisku gruntowemu Projekt mpzp w kontekście planistycznym w pełni niweluje zagrożenia i zabezpiecza przed zanieczyszczeniami wód i gruntu. Natomiast dalszy etap (budowy) i nierzetelnego wykonania instalacji nie jest zależny od ustaleń planistycznych. Sam zapis jest zgodny z ochroną środowiska i w pełni zabezpiecza przed negatywnym oddziaływaniem. W gminach wiejskich rozwiązanie to

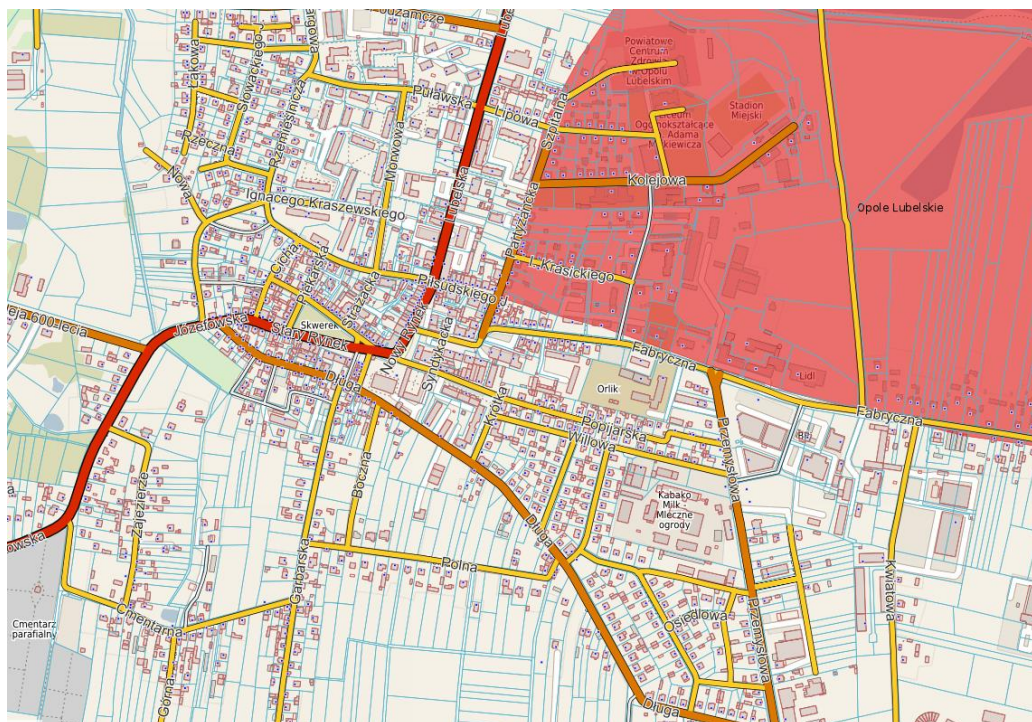
jest bardzo popularne, przede wszystkim z powodu działania dofinansowań z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska. Jak wynika z literatury przedmiotu istnieją rozważania nad skutecznością ochrony wód i gruntu przy wykorzystaniu przydomowych oczyszczalni. Wadą tego systemu odprowadzania ścieków jest brak pełnej możliwości skontrolowania jego skuteczności. Niewątpliwą wadą tego systemu jest zatrzymywanie zanieczyszczeń w sposób mechaniczny, natomiast nie jest możliwe pełne unieszkodliwienie zanieczyszczeń mikrobiologicznych, biogennych i organicznym. Szczególnie jest to groźne dla zdrowia osób korzystających z indywidualnych ujęć wody, zlokalizowanych w strefach oddziaływania oczyszczalni. Wydaje się zasadne podjęcie odpowiedniej kolejności realizacji infrastruktury biorąc pod uwagę przydomowe oczyszczalnie z drenażem rozsączającym. Uzbrojenie terenu w wodociąg i likwidacja studni powinna nastąpić wcześniej przed uruchomieniem terenu pod inwestycje mieszkaniowe. Jednocześnie mieszkaniowiec powinien mieć możliwość wyboru rozwiązania dla siebie najbardziej korzystnego. Analiza terenu wykazała istniejącą sieć wodociągową w obszarze projektu planu. Na działkach z istniejącą zabudową sieć jest rozbudowana, prowadząc sieć p obu stronach ul. Józefowskiej. Następnie sieć ta przechodzi w obszar zabudowy mieszkaniowej w rejonie ul. Wojska Polskiego i ul. J. Tarty. Podobna sytuacja jest w rejonie ul. Garbarskiej i Cmentarnej. Analiza rozmieszczenia studzien i odwiertów hydrogeologicznych, na podstawie bazy PIG wykazała brak tych obiektów w granicach planu. Jest to o tyle ważne, że projekt planu wskazuje na rozszerzenie powierzchni cmentarza, zgodnie z dyspozycją studium, oraz wyznacza strefy ochronne od cmentarza 50 i 150 m zgodnie z przepisami odrębnymi. Zatem projekt planu Poprzez zapisy i ustalenia w pełni zabezpiecza ewentualne zagrożenia dla środowiska, przede wszystkim dla wód podziemnych, gruntu, zdrowia i życia mieszkańców.

Podobnie w kwestii zaopatrzenia w ciepło poza siecią ciepłowniczą, w indywidualnych źródłach ciepła może dochodzić do spalania paliw wysokoemisyjnych, pomimo planistycznych zapisów ochronnych. Późniejsza realizacja ustaleń planu nie wyklucza całkowicie nieprawidłowości w przyszłości. Nie są one wynikiem zapisów planistycznych, a wyłącznie niedotrzymania przepisów prawa.

8.1 PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE

Projekt planu mpzp nie obejmuje terenów objętych ochroną w rozumieniu *Ustawy o ochronie przyrody*. Obszary opracowania znajdują się w zasięgu **Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 406** (lubelskiego), należącego do regionalnego systemu ochrony wód oraz w obrębie jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) o eurokodzie **PLGW 200088** (nr jednostki 88). Wody, ze względu na brak izolacji wgłębnych kredowych poziomów wodonośnych posiadają duże zagrożenie zanieczyszczeniem kredowych poziomów wodonośnych. Obszar mpzp znajduje się w dalszym sąsiedztwie doliny rzeki **Jankówki** o eurokodzie **PLRW2000023746** (obrębie jednolitych części wód **JCWP Jankówki**).

Powyższe elementy systemu przyrodniczego powinna charakteryzować spójność, co przedkłada się na prawidłowe funkcjonowanie tegoż systemu. Spójność ta będzie zapewniona poprzez zidentyfikowane i chronione korytarze ekologiczne łączące obszary NATURA 2000 oraz pozostałe obszary chronione.

Ryc.4 Położenie obszaru objętego projektem planu miejscowego w relacji z obszarami chronionymi N2000

9 SPÓJNOŚĆ I CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym mają swoje odzwierciedlenie prawie polskim i tworzonych na podstawie tego prawa dokumentów. Polska jako kraj należący do Unii Europejskiej ma obowiązek przestrzegania przepisów prawa wspólnotowego. Szczególne znaczenie posiada ustanowienie **obszarów Natura 2000**. Ochrona środowiska kieruje się zasadą zrównoważonego i jest obowiązkiem m.in. władz publicznych, które poprzez swą politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

W roku 2001 została uchwalona przez Sejm II Polityka Ekologiczna Państwa jako dokument kierunkowy dla przyszłych Programów Ochrony Środowiska szczebli wojewódzkich, powiatowych i gminnych, w której sformułowano cele polityki ekologicznej w zakresie racjonalizacji zużycia wody, zmniejszenia materiałochłonności i odpadów produkcji, zmniejszenia energochłonności, ochrony gleb, racjonalnej eksploatacji lasów, ochrony kopalni, jakości powietrza, hałasu, bezpieczeństwa chemicznego i biologicznego, nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, różnorodności biologicznej, krajobrazu.

Niezależnie od planów, programów i strategii krajowych dokumentami obowiązującymi dla całego terytorium kraju są ustawy i rozporządzenia.

9.1 OCHRONA PRZYRODY

Najważniejsze cele ochrony przyrody w sąsiedztwie omawianych zmian mpzp, o wymiarze ponadlokalnym dotyczą obszaru Natura 2000 oraz doliny Leonki.

Obszar Natura 2000, został wyznaczony na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z

dnia 13 kwietnia 2010 roku w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszar Natura 2000. Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zabrania się podejmowania działań mogących w znaczący sposób negatywnie oddziaływać na cele ochrony tych obszarów, w szczególności mogących:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- wpływać negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

W przypadku nadrzędnego interesu publicznego i braku rozwiązań alternatywnych, realizacja inwestycji mogącej znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 jest możliwa na tych obszarach, przy zapewnieniu kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000. Na obszarze opracowania mpzp taka sytuacja nie zachodzi. Występująca ostoja zwierząt, uzasadnia konieczność zbadania czy zmiany nie naruszają przepisów **Konwencji Bońskiej – o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt** i **Konwencji Berneńskiej – o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk**. Celem **Konwencji Bońskiej** jest ochrona gatunków wędrownych zwierząt (tj. całej populacji gatunku dzikich zwierząt) lub jej geograficznie wyodrębnionych części, gdy znaczna liczba osobników tego gatunku podejmuje w sposób cykliczny wędrówkę i przekracza jedną lub kilka granic państwowych) na całym obszarze ich występowania. Największym zagrożeniem dla zwierząt wędrujących jest utrata siedlisk niezbędnych do tego, aby mogły one przeżyć na różnych etapach ich wędrówki. Szczególnie istotne są ustalenia Konwencji dotyczące:

- ochrony, o ile to jest możliwe i właściwe, odtworzenie tych siedlisk gatunku, które są ważne dla zapobieżenia groźby jego zagłady,
- zapobiegania, usuwania, kompensowania lub minimalizowania, w zależności od potrzeb, niekorzystnego oddziaływania lub przeszkód poważnie utrudniających bądź uniemożliwiających wędrówkę gatunków.

Rozwiązania projektu zmiany mpzp nie są związane i nie oddziałują na występowanie w sąsiedztwie chronionego gatunku nietoperzy, jego żerowisk i źródeł pokarmu. Stwierdza się więc, że cele ochrony zostały zachowane.

W nawiązaniu do celów i ustaleń Konwencji Bońskiej nadmienia się, że Polska przystąpiła do **Porozumienia o Ochronie Nietoperzy w Europie** w 1996 r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1112), będącego szczególnym aspektem tej Konwencji. Celem **Porozumienia** jest koordynacja wysiłków w poszczególnych krajach na rzecz ochrony tych zwierząt w Europie. Większość postanowień **Porozumienia** stanowi zbiór zaleceń.

Konwencja Berneńska zakłada podejmowanie działań na rzecz podtrzymania ciągłości i trwałości występowania dziko żyjących roślin i zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków zagrożonych wyginięciem i ich siedlisk oraz gatunków wędrownych, w warunkach jednoczesnego użytkowania gospodarczego. Konwencja ta, która jest prekursorką sieci Natura 2000, chroni listy:

- zagrożonych dziko rosnących roślin,
- zagrożonych dzikich zwierząt,
- gatunków dzikich zwierząt, których eksploatacja wymaga takich regulacji, aby ich populacje nie były zagrożone,
- zabronionych środków i metod zabijania, chwytania i innej eksploatacji zwierząt, które mogłyby spowodować lokalny zanik lub poważne szkody w populacjach wskazanych gatunków.

Cele wyznaczone przez powyższe akty prawne nie są zagrożone wprowadzanymi w projekcie dokumentu planistycznego ustaleniami.

9.2 OCHRONA KRAJOBRAZU

Cele ochrony krajobrazu na poziomie międzynarodowym wyraża ratyfikowana przez Polskę **Europejska Konwencja Krajobrazowa**. Celem Konwencji jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu.

Zapisy zmiany dokumentu nie są sprzeczne z tą konwencją, nie wpływają na zmiany w zagospodarowaniu, nie wpływają na obszary poza ochroną prawną, a z drugiej strony uwzględniają istniejące i projektowane obszary chronione.

9.3 OCHRONA ZASOBÓW LEŚNYCH

Zasoby leśne nie dotyczą zmiany mpzp, zarówno poprzez położenie poza projektem planu jak i wprowadzanych ustaleń planistycznych. Grunty leśne podlegają ochronie prawnej przez zmianą sposobu użytkowania na podstawie **ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych**. Przeznaczenie gruntów leśnych na cele nieleśne możliwe jest przy budowie, rozbudowie lub modernizacji obiektów związanych z działalnością przemysłową, a także innych obiektów budowlanych, przy zastosowaniu rozwiązań, ograniczających skutki ujemnego oddziaływania na grunty w rozumieniu art. 6 w/w ustawy. W przypadku niezbędnych odlesień na gruntach Skarbu Państwa, wymagana jest zgoda ministra właściwego do spraw środowiska lub upoważnionej przez niego osoby na zmianę przeznaczenia tych gruntów lub zgoda Wojewody, o ile taka potrzeba dotyczy lasów prywatnych. Lasy podlegają przepisom **ustawy z dnia 28 września 1991 r o lasach**. Projekt planu mpzp **nie zakłada odlesień** w obszarze opracowania.

9.4 OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH

Główne zbiorniki wód podziemnych oraz zlewnie wód powierzchniowych, chronione są prawnie poprzez obejmowanie ich statusem obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych. Ochrona wód według **ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska** polega na zapewnieniu ich jak najlepszej jakości, w tym utrzymywanie ilości wody na poziomie zapewniającym ochronę równowagi biologicznej, w szczególności przez utrzymywanie jakości wód powyżej albo co najmniej na poziomie wymaganym w przepisach oraz doprowadzanie jakości wód co najmniej do wymaganego przepisami poziomu, gdy nie jest on osiągnięty.

Wody podziemne i obszary ich zasilania podlegają ochronie, polegającej w szczególności na zmniejszaniu ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszarach ich zasilania oraz utrzymywaniu równowagi zasobów tych wód.

W celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych, **ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne** przewiduje możliwość ustanowienia stref ochronnych ujęć wody oraz obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, w których obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody w celu ochrony zasobów tych wód przez degradacją.

Analizowane obszary **znajdują się w zasięgu części GZWP nr 406**. W związku z brakiem odpowiedniej izolacji oraz wzmożoną eksploatacją wód podziemnych, dla obszarów szczególnie narażonych na degradację wód podziemnych, zwłaszcza utworów kredowych. Na podstawie ustawy *Prawo wodne* dopuszcza się wprowadzenie do zasad zagospodarowania przestrzennego i użytkowania terenów, zakazów wznoszenia obiektów budowlanych oraz wykonywania robót lub innych czynności, które mogą spowodować trwałe zanieczyszczenie gruntów lub wód, a w szczególności lokalizowania inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Projekt planu mpzp, w stosunku do ochrony GZWP Nr 406 według dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne zbiornika wód „Lublin”, nie proponuje wprowadzenia w omawianym obszarze szczególnych ograniczeń w zagospodarowaniu, a jedynie ogólne, które obowiązywałyby na całym obszarze ochronnym tego zbiornika. **Paragraf 6 projektu** mówi, że obowiązują przepisy odrębne wynikające z położenia obszaru planu w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 406 Niecka Lubelska.

Ustalenia planistyczne **nie wpływają** negatywnie na osiągnięcie wskazanych celów środowiskowych przy zachowaniu zabezpieczeń (o ile będą wymagane) realizując zadania cmentarza komunalnego i częściowo parafialnego. Ze względu na położenie w strefie OWO wydaje się zasadne okresowe monitorowanie stanu wód podziemnych, jak przedstawiono to wcześniej w Rozdziale 3. Obowiązują przepisy odrębne wynikające z położenia obszaru planu w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 406 Niecka Lubelska.

Na obszarach ochrony pośredniej ujęć wody na podstawie ustawy *Prawo wodne* może być zabronione lub ograniczone wykonywanie robót oraz innych czynności powodujących zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub wydajności ujęcia. Na terenie miasta nie ustanowiono tego rodzaju stref. Jednym z narzędzi mającym na celu usprawnienie procesu osiągania celów środowiskowych jest realizacja ustaleń **Planu zagospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły**, który jest podstawowym dokumentem w zakresie gospodarowania wodami na tym obszarze. Głównym celem było osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód do 2015 roku, co wynika z **Ramowej Dyrektywy Wodnej**, zapisy której transponowane zostały do prawodawstwa krajowego, m. in. do ustawy *Prawo wodne*. Osiągnięciu dobrego stanu wszystkich wód mają służyć cele środowiskowe. **Celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, aby osiągnąć dobry stan tych wód.**

Wśród celów środowiskowych dla wód podziemnych wymienia się: zapobieganie doływowi lub ograniczenie doływu zanieczyszczeń do wód podziemnych; zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych; zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych oraz wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka.

Na obszarze objętym projektem zidentyfikowano jednolite części wód powierzchniowych i jednolite części wód podziemnych zgodnie z podziałem dokonany w **Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły**, dla których istnieje ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych. Założenia zmiany dokumentu planistycznego nie wywołują ryzyka wymienionego wyżej, jednakże istnieje ryzyko niedotrzymania celów w terenach wyznaczonych jako OWO ale poza obszarami opracowania. Powiązania hydrauliczne wód podziemnych i zanieczyszczenia napływające spoza terenów objętych zmianą planu są niezależne od ustaleń planistycznych, które wprowadza zmiana mpzp.

Obszar opracowania zlokalizowany jest w obrębie jednolitych części wód powierzchniowych oznaczonych kodem: PLRW2000023746 o nazwie Jankówka (Leonka), który omówiono wcześniej. Jednolite części wód podziemnych dotyczą JCWPd o kodzie: PLGW200088.

9.5 POZOSTAŁE AKTY PRAWNE I DOKUMENTY ZWIĄZANE Z PROJEKTEM MPZP

Wśród ogromnej ilości obowiązujących dokumentów prawnych, dotyczących problemów ochrony środowiska jako całości i jej elementów jak wody, powietrza, gleb itd. należy wymienić:

- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r.
- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r.,
- Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- Ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r.,
- Ustawa o cmentarzach i chowaniu zmarłych 31 stycznia 1959 r.,
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach,
- Ustawa z dnia z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze,
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach,
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie,
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu,
- Ustawa z dnia 9 października 2015 o rewitalizacji,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska z dnia 21 grudnia 2005 r.,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków,
- Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu,
- Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,
- Ramowa Dyrektywa Wodna - dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej,
- Dyrektywa powodziowa - DYREKTYWA 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. - w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim,
- Dyrektywa 85/337/EWG w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko,

- Dyrektywa Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony naturalnych siedlisk oraz dzikich zwierząt i roślin,
- Dyrektywa Rady 2009/147/WE w sprawie ochrony dzikiego ptactwa,
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem Działań na lata 2007 – 2013 – Uchwała 270/2007 Rady Ministrów z 26 października 2007,
- Konwencja o różnorodności biologicznej z 1992 r. Rio de Janeiro,

Oprócz grupy wymienionych powyżej dokumentów istnieje ogromna ilość przepisów odnoszących się pośrednio do ochrony środowiska. Na szczeblu województwa podstawowym dokumentem dotyczącym problematyki ochrony środowiska jest **Program ochrony środowiska dla Województwa Lubelskiego** oraz **Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – aktualizacja**.

Na szczeblu najniższym są dokumenty, polityki i programy gminne (Strategia Rozwoju Miasta, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta, Program ochrony środowiska, Studium gospodarki odpadami, itp.).

10 PROGNOZA WPŁYWU NA FUNKCJONOWANIE I JAKOŚĆ ŚRODOWISKA

10.1 IDENTYFIKACJA ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Jak wspomniano wcześniej oddziaływania na środowisko mogą mieć różnoraki charakter. W mpzp zainwestowanie typu zabudowa i infrastruktura (mieszkaniowa i usługowa, tereny komunikacyjne) najczęściej generuje oddziaływania **negatywne słabe (MNW, MNW_MNB, KDD, KR)** Głównie są to: zanieczyszczenia powietrza pochodzące z tzw. niskiej emisji i ruchu komunikacyjnego, hałas generowany poprzez ruch pojazdów silnikowych oraz zanieczyszczenia wód (ścieki bytowe i ropopochodne). Zabudowa oddziałuje również negatywnie (ale w stopniu słabym) na krajobraz, podobnie jak infrastruktura liniowa (energetyczna, telekomunikacyjna i komunikacyjna). **Umiarkowany negatywny** wpływ na środowisko wynika ze intensywności wprowadzanych nowych funkcji (**U, CC, KDZ, KOP**). Z wyjątkiem oddziaływań na rzeźbę terenu i gleby, które mają charakter nieodwracalny, pozostałe można uznać za odwracalne przy zastosowaniu odpowiednich do zagrożenia rozwiązań sozotechnicznych. Oddziaływania **negatywne słabe** na wody podziemne, florę i faunę mają charakter **pośredni, krótko- lub długoterminowy, stały** bądź **chwilowy** i z reguły ponadlokalny. Oddziaływania **negatywne słabe** na rzeźbę terenu, gleby i powietrze mają charakter **bezpośredni** lub **pośredni, krótko-, średnio- lub długoterminowy, słaby** bądź **chwilowy** i wynikają z przedostawania się zanieczyszczeń z dróg publicznych, systemów ogrzewania węglem (również spoza obszaru opracowania), wycieki z samochodów na stacjach paliw i na parkingach przed obiektami handlowymi i usługowymi.

Umiarkowanie negatywne oddziaływania w przypadku projektu mogą dotyczyć jedynie fazy realizacji – nastąpi wówczas szybka zmiana w powierzchni ziemi, intensywny ruch kołowy pojazdów budowlanych oraz hałas. Są to jednak oddziaływania chwilowe związane z realizacją budynków. Zniwelowane zostaną jednocześnie negatywne oddziaływania w przypadku uprawy rolnej).

Pozytywne oddziaływania będą miały ustalenia ogólne w dla obszarów chronionych (**GZWP 406**), nakaz ostatecznego podłączenia do kanalizacji sanitarnej, wodociągowej, jak również nakaz ogrzewania paliwami niskoemisyjnymi. **Do ustaleń pozytywnych zaliczyć należy zakazy i nakazy:**

- tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów w sposób inny niż dotychczasowy lub docelowy określony w planie, o ile ustalenia szczegółowe planu nie stanowią inaczej;

- na powierzchniach niezabudowanych i nieutwardzonych terenów zainwestowanych obowiązuje urządzenie zieleni lub innej formy terenu biologicznie czynnego;
- wykluczenie lokalizacji zakładów zwiększonego lub dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;
- zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych gwarantujących zachowanie odpowiednich standardów akustycznych określonych w przepisach odrębnych;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- na terenach usług sąsiadujących bezpośrednio z terenami związanymi ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży zakazuje się realizacji usług innych niż usługi nieuciążliwe;
- zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej;
- odprowadzenie ścieków komunalnych siecią kanalizacji sanitarnej;
- wyznaczenie strefy od cmentarza;
- lokalizowania zabudowy w strefach oddziaływania linii elektroenergetycznych, których szerokość wynosi dla linii napowietrznej SN – pas szerokości 15,0 m (po 7,5 m od osi linii);
- ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków poprzez wpis do rejestru zabytków województwa lubelskiego kaplicę cmentarną pw. Przemienienia Pańskiego w zespole cmentarza parafialnego przy ulicy Józefowskiej;
- ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków poprzez wpis do Gminnej Ewidencji Zabytków cmentarz parafialny przy ulicy Józefowskiej;
- realizacji zabudowy i zagospodarowania działek z uwzględnieniem standardów i parametrów urbanistycznych.

10.2 SZCZEGÓŁOWA PROGNOZA WPŁYWU USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY MPZP

Tab. 4 - Analiza kierunków ochrony środowiska i jego zasobów w projekcie mpzp

Rodzaj zasobów środowiska	Zapisy proponowane w mpzp	Wpływ ustaleń mpzp
Różnorodność biologiczna	Na powierzchniach niezabudowanych i nieutwardzonych terenów zainwestowanych obowiązuje urządzenie zieleni lub innej formy terenu biologicznie czynnego.	Dla analizowanych terenów zmniejsza się powierzchnia czynna biologicznie w obszarach, gdzie uruchamia się nowe tereny budowlane, co jest niekorzystne. Nowe tereny budowlane wprowadzane zmianą mpzp przede wszystkim na obecnie użytkowanych terenach rolnych, zmniejszy powierzchnię czynną biologicznie, ale również ograniczy zanieczyszczenia związane z rolnictwem (nawożenie i środki ochrony roślin). Nakaz realizacji zieleni na powierzchniach niezabudowanych i nieutwardzonych terenów zainwestowanych i lub innej formy terenu biologicznie czynnego rekompensuje w pewnym stopniu ubytek terenu pod zainwestowanie. Szerszy skład gatunkowy, inny niż agrocenoz wzbogaca różnorodność i powoduje powstanie ekotonów.
Powietrze	Zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłowniczej lub z indywidualnych źródeł niepowodujących niską emisję zanieczyszczeń, Wprowadzenie działań na podstawie Planów i programów gospodarki niskoemisyjnej, Uwzględnienie standardów środowiska w zakresie poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń, substancji w powietrzu.	Jeśli chodzi o zachowanie zapisów dotyczących infrastruktury oddziaływanie jest pozytywne, długoterminowe, bezpośrednie i pośrednie, Dla analizowanych terenów zmniejszono powierzchnię czynną biologicznie co jest umiarkowanie niekorzystne. Każda forma zmniejszenia parametru terenu powierzchni czynnej biologicznie jest niekorzystna dla środowiska.

	Ustalona powierzchnia terenu biologicznie czynnego, Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.	Pozytywny jest nakaz realizacji zieleni na pozostałych terenach niezabudowanych i nieutwardzonych.
Krajobraz	Określenie geometrii dachu, Wyznaczenie stref zagospodarowania, Stosowanie parametrów zabudowy, intensywności, określenie wysokości zabudowy, Sankcjonowanie uwarunkowań środowiska, układów urbanistycznych, Linie ciepłownicze wyłącznie podziemne, Sieci elektroenergetyczne niskiego i średniego napięcia, sieci telekomunikacyjne, gazociągi, przewody kanalizacyjne i wodociągowe wyłącznie jako podziemne.	Ustanowione parametry zabudowy określają ład przestrzenny, ograniczają rozlewanie się zabudowy. Likwidują możliwość powstania niekorzystnych dominant w krajobrazie oraz innych niekorzystnych elementów kompozycyjnych. Pozytywny jest nakaz realizacji zieleni urządzonej lub innego terenu biologicznie czynnego na terenach nieutwardzonych i niezabudowanych
Fauna i flora	Na powierzchniach niezabudowanych i nieutwardzonych terenów zainwestowanych obowiązuje urządzenie zieleni lub innej formy terenu biologicznie czynnego.	Dla analizowanych terenów zmniejsza się powierzchnia czynna biologicznie w obszarach, gdzie uruchamia się nowe tereny budowlane, co jest niekorzystne. Nowe tereny budowlane zmiana mpzp wprowadza przede wszystkim na obecnie użytkowanych terenach rolnych oraz jako uzupełnienie istniejącej zabudowy głównie wzdłuż dróg. Nakaz realizacji zieleni na powierzchniach niezabudowanych i nieutwardzonych terenów zainwestowanych i innej formy terenu biologicznie czynnego rekompensuje w pewnym stopniu ubytek terenu pod zainwestowanie
Klimat	Rozwiązywanie problemów gospodarki wodno – ściekowej, Powierzchnia terenu biologicznie czynnego jako parametr, Zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłowniczej lub źródeł indywidualnych o niskiej emisji zanieczyszczeń Zakazuje się lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.	Pozytywny jest nakaz realizacji zieleni urządzonej lub innego terenu biologicznie czynnego na terenach nieutwardzonych i niezabudowanych.
Hałas	Zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska, w zakresie ochrony przed hałasem tereny, które w oznaczeniu zawierają symbole: MNW, MNW_MNB - należą do terenów zabudowy mieszkaniowej, U - należą do terenów usługowych, z możliwością realizacji usług wrażliwych. Na etapie realizacji inwestycji nakazuje się zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych gwarantujących zachowanie odpowiednich standardów akustycznych określonych w przepisach odrębnych;	Określenie standardów akustycznych dla form zagospodarowania – długoterminowe, stałe oddziaływanie pozytywne. Pozytywny jest nakaz realizacji zieleni urządzonej lub innego terenu biologicznie czynnego na terenach nieutwardzonych i niezabudowanych.
Wody powierzchniowe i podziemne	Rozwiązanie problemów gospodarki wodno-ściekowej, skierowania ścieków sanitarnych, Zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej; Odprowadzenie ścieków komunalnych siecią kanalizacji sanitarnej;	Pozytywne, bezpośrednie długoterminowe, skumulowane - Wprowadzenie zakazów i nakazów w celu zachowania jakości wód Pozytywny wpływ na wyznaczone cele JCWPd i JCWPw

	<p>Odprowadzenie wód opadowych i roztopowych powierzchniowo na terenie działki budowlanej lub do studni chłonnych; Objęcie statusem obszaru ochronnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 406, który obejmuje cały obszar miasta. Zakaz lokalizacji obiektów i przedsięwzięć wpływających negatywnie na stosunki wodne, wyznaczenie strefy ochronnej od cmentarza</p>	<p>Zmniejszenie eutrofizacji wód poza obszarem zmiany mpzp (Obszar zmian mpzp nie obejmuje wód powierzchniowych co nie oznacza, że nie może wpływać na wody)</p>
Gleby	<p>Na powierzchniach niezabudowanych i nieutwardzonych terenów zainwestowanych obowiązuje urządzenie zieleni lub innej formy terenu biologicznie czynnego, Powierzchnia terenu biologicznie czynnego jako obowiązujący minimalny parametr. Nakaz zachowania standardów jakości środowiska, Rozwiązywanie problemów gospodarki wodno – ściekowej, Zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłowniczej lub źródeł indywidualnych o niskiej emisji zanieczyszczeń</p>	<p>Dla analizowanych terenów zmniejszono powierzchnię czynną biologicznie i zwiększono intensywność zabudowy co jest umiarkowanie niekorzystne. Każda forma zmniejszenia parametru terenu powierzchni czynnej biologicznie jest niekorzystna dla środowiska. W trakcie prac realizacyjnych zostaje zmieniona warstwa powierzchniowa, profile glebowe mogą zostać zmienione. Infrastruktura techniczna – komunikacyjna może wpływać na zanieczyszczenie i zasolenie gleb. Zmiana użytkowania z rolniczego na inny może okazać się korzystna ze względu na niwelację zanieczyszczeń szczególnie azotanami ze środków ochrony roślin.</p>
Ludzie	<p>Realizacja niezbędnej infrastruktury, funkcja usługowa i mieszkaniowa, ochrona dziedzictwa kulturowego</p>	<p>Oddziaływanie pozytywne, wzrost komfortu życia poprzez realizację niezbędnych funkcji i infrastruktury oraz wzrost tożsamości lokalnej poprzez ochronę dziedzictwa kulturowego.</p>
Zabytki	<p>ochroną objęte są stanowiska archeologiczne zaewidencjonowane podczas badań AZP, których lokalizacja wskazana jest na załącznikach graficznych planu. Planowane w obrębie stanowisk archeologicznych, zamierzenia inwestycyjne m.in. związane z budową nowych budynków i inwestycji liniowych (np. drogi, sieci infrastruktury technicznej, urządzenia melioracyjne, itp.), którym towarzyszą prace ziemne i przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu wymagają wcześniejszego uzgodnienia z odpowiednimi służbami konserwatorskimi, zgodnie z przepisami odrębnymi.</p>	<p>Oddziaływanie korzystne, długoterminowe</p>
Zasoby surowców mineralnych	<p>brak</p>	<p>brak</p>

Tab.5 - Waloryzacja oddziaływań ustaleń planistycznych wskazanych w planu

pozytywne	KP, GZWP 406,
obojętne (brak oddziaływań)	MNW, MNW_MNB ,IT
negatywne słabe	MNW, MNW_MNB, CC
negatywne umiarkowane	KOP, KDZ, KDL, KDD, KR
negatywne znaczące	brak

Tab. 6 – Wpływ funkcji zagospodarowania przestrzennego na komponenty środowiska

Funkcja	Wpływ ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego
MNW, MNW_MNB U	<p>RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, FAUNA I FLORA – oddziaływanie negatywne ze względu na charakter działalności, możliwość emisji hałasu i wibracji a także ograniczenia powierzchni czynnej biologicznie pod zabudowę i powierzchnie utwardzone różnorodność biologiczna zmaleje.</p> <p>LUDZIE – oddziaływanie pozytywne,</p> <p>WODA – funkcje usługowe, w zależności od charakteru działalności mogą powodować wzrost poboru wód lub ewentualne skażenia. Brak oddziaływań pod warunkiem szczelności zbiorników bezodpływowych i szamb.</p> <p>POWIETRZE – możliwe zagrożenie emisją zanieczyszczeń</p> <p>POWIERZCHNIA ZIEMI – Zmniejszenie powierzchni czynnej biologicznie pod realizację obiektów budowlanych.</p> <p>KRAJOBRAZ – jw.</p> <p>KLIMAT – możliwy wzrost zanieczyszczeń,</p> <p>ZASOBY NATURALNE – brak</p> <p>ZABYTKI – brak,</p> <p>DOBRA MATERIALNE – pozytywne czasowe i długoterminowe poprzez rozwój miejsc pracy, co pośrednio przyczynia się do namnażania dóbr materialnych.</p>
KDZ, KDD, KDL, KR, KOP,	<p>RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA – oddziaływanie negatywne ze względu na charakter działalności, ograniczenia powierzchni czynnej biologicznie pod zabudowę i powierzchnie utwardzone różnorodność biologiczna zmaleje.</p> <p>LUDZIE – oddziaływanie pozytywne- miejsca pracy, miejsca parkingowe. Jednocześnie mogą wystąpić uciążliwości akustyczne dla terenów sąsiednich, zagospodarowanie w formie zieleni urządzonej ZP i zieleni łęgowej Zł tworzą bufor ochronny dla otoczenia. Zapisy o ograniczeniu uciążliwości do własnej posesji ma ograniczyć uciążliwości akustyczne.</p> <p>WODA - w zależności od charakteru działalności mogą powodować wzrost poboru wód lub ewentualne skażenia.</p> <p>POWIETRZE – możliwe zagrożenie emisją zanieczyszczeń,</p> <p>POWIERZCHNIA ZIEMI – Zmniejszenie powierzchni czynnej biologicznie, zmiana profilu glebowego</p> <p>KRAJOBRAZ – jw.</p> <p>KLIMAT – możliwy wzrost zanieczyszczeń,</p> <p>ZASOBY NATURALNE – woda jw. pozostałe brak.</p> <p>ZABYTKI – brak, zapisy mpzp sankcjonują ochronę stanowisk archeologicznych,</p> <p>DOBRA MATERIALNE – pozytywne czasowe i długoterminowe poprzez rozwój miejsc pracy, co pośrednio przyczynia się do namnażania dóbr materialnych.</p>
CC	<p>RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA – oddziaływanie obojętne/pozytywne w zależności od sposobu zagospodarowania, np. w formie parku.</p> <p>LUDZIE – oddziaływanie pozytywne – w przypadku zagospodarowania parkowego. Negatywne umiarkowane w przypadku oddziaływania na zdrowie ludzi – skażenia wód i gruntu – mało prawdopodobne.</p> <p>WODA – mogą wystąpić negatywne umiarkowane w przypadku skażenia wód i gruntu – mało prawdopodobne.</p> <p>POWIETRZE – obojętne</p> <p>POWIERZCHNIA ZIEMI – niewielkie zmniejszenie powierzchni czynnej biologicznie, minimalna zmiana profilu glebowego</p> <p>KRAJOBRAZ – jw.</p> <p>KLIMAT – brak oddziaływań, w przypadku zagospodarowania parkowego oddziaływanie pozytywne.</p> <p>ZASOBY NATURALNE – woda jw. pozostałe brak.</p> <p>ZABYTKI – pozytywne, wprowadzają ochronę obiektów: wpis do rejestru zabytków województwa lubelskiego cmentarnej oraz wpis do gminnej ewidencji zabytków cmentarz parafialny,</p> <p>DOBRA MATERIALNE – brak oddziaływań,</p>

10.3 ODDZIAŁYWANIE NA PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000

Projekt dokumentu planistycznego nie obejmuje znajdującej się w granicach miasta ostoi siedliskowej „Opole Lubelskie” o kodzie PLH060054. Żerowiskom nietoperzy pomiędzy Opolem Lubelskim a Poniatową nadano status ostoi siedliskowych (tzw. specjalnych obszarów ochrony) w sieci Natura 2000. Ostoja „Opole Lubelskie” (PLH 060054). Obszar utworzono ze względu na lokalizację drugiej co do wielkości kolonii rozrodznej (kolonii letniej) w woj. lubelskim – nocka dużego, gatunku nietoperza z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Kolonia letnia zlokalizowana jest na strychu budynku Liceum Ogólnokształcącego w Opolu Lubelskim, zbudowanego w XVII w. jako pałac Lubomirskich. Dodatkowo obszar obejmuje potencjalne obszary żerowania nocka dużego *Myotis myotis*. Nadrzędnym celem działań ochronnych jest zachowanie kolonii letniej nietoperzy w stanie co najmniej niezmienionym. Najbardziej korzystne byłoby doprowadzenie do zwiększenia liczebności kolonii. Cel nadrzędny planują się osiągnąć poprzez inne cele, tj.: zabezpieczenie kolonii przed niepożądanym działaniem ludzi, uzupełnienie wiedzy dotyczącej stanu zachowania kolonii oraz obszarów żerowania, a także ochronę zidentyfikowanych obszarów żerowiskowych. Główne zagrożenia dla kolonii nocka dużego to ingerencja w obiekt, w którym istnieje kolonia letnia, tj.: blokada otworów wlotowych/wylotowych na strych budynku, płoszenie nietoperzy, remont lub pożar budynku, niszczenie potencjalnych szlaków migracyjnych nocka, wycinka drzew przydrożnych i śródpolnych stanowiących punkty orientacyjne podczas migracji. Wycinka lasów powoduje niszczenie miejsc schronienia nietoperza jak i miejsc żerowania. Nocek duży, w przeciwieństwie do innych gatunków nietoperzy występuje głównie w rejonach jednoczesnego występowania w bliskiej odległości wód powierzchniowych i lasów, co daje możliwość wyżywienia się tego gatunku. Tereny rolne nie są tak bogate w pożywienie i możliwości schronienia dla nocka dużego. Dlatego obszar doliny Jankówki oraz sąsiedztwo lasów to wyjątkowe połączenie uwarunkowań korzystnych dla nietoperza. W związku z powyższym zagrożeniem dla nocka dużego jest wpływ rolnictwa oraz przemysłu na potencjalne obszary żerowania – przede wszystkim chodzi o eutrofizację, która powoduje zamieranie larw owadów wodnych będących pożywieniem tego gatunku. Skutkiem eutrofizacji jest również zarastanie wód, zmiany gatunkowe w lasach, gdzie również żeruje i „odpoczywa” nocek. Innym zagrożeniem jest zagospodarowanie związane z energetyką wiatrową. Projekt projektu planu **nie oddziałuje** na przedmiot ochrony.

10.3.1 Oddziaływanie na siedliska i gatunki

W obszarze objętym projektem mpzp ingerencja antropogeniczna w obszar Natura 2000 przejawia się występowaniem zabudowy o różnej funkcji jak i wszelkiego rodzaju działalności gospodarczej występującej poza obszarem chronionym. Działania w terenach mpzp mogą jedynie pośrednio wpływać na siedliska i gatunki. Gabaryty zabudowy **nie stwarzają zagrożenia** dla chronionego w ostoi nietoperza – nocka dużego odbywającego niskie (do 40 m) i wysokie loty (powyżej 40 m). Generalnie stwierdza się, że **projekt mpzp nie narusza** siedlisk będących żerowiskami nietoperzy, te zresztą, w postaci terenów leśnych, polnych dość dobrze zadrzewionych (oprócz łąkowych) znajdują się w zdecydowanej większości poza obszarem objętym zmianą.

10.3.2 Oddziaływanie na faunę

Oddziaływanie na faunę polega na zwiększaniu lub uszczuplaniu terenów niezabudowanych, terenów upraw polowych poprzez wprowadzanie tam możliwości zabudowy. Takie działania zmniejszają terytorium życia jak i miejsce zdobywania pokarmu zwierząt. W przypadku planu są to zmiany minimalne powierzchniowo i nie wiążą się z żerowaniem nietoperzy. Gatunek *Myotis myotis* żeruje przede wszystkim nad wodami i w lasach.

10.3.3 Oddziaływania na różnorodność biologiczną

Charakterystyczną cechą różnorodności biologicznej przedmiotowej ostoi siedliskowej jest występowanie silnie kontrastowych w stosunku do siebie siedlisk, tzn. z jednej strony siedlisk wodnych (stawów) i od wody zależnych (różnego typu torfowisk i łąk o różnym stopniu uwilgocenia), a z drugiej strony siedlisk suchych (muraw szczytlichowych) czy też terenów zalesionych. Konsekwencją zróżnicowania siedlisk jest różnorodność gatunków zwierząt. Wiadomo, że na styku różnych siedlisk, biocenoz czy ekosystemów, w strefie ekotonowej jest największa różnorodność gatunków, ponieważ występują gatunki zarówno jednego ekosystemu jak i drugiego ekosystemu (jak i kolejnych).

Oprócz dominujących siedlisk antropogenicznych, występują siedliska łąkowe, polne, projektowane leśne i zaroślowe, wodne i przywodne. Tak więc, w aspekcie zróżnicowania ekosystemów, oddziaływania na różnorodność biologiczną obszaru Natura 2000 będą zróżnicowane w zależności od miejsca, rodzaju oddziaływania czasu oddziaływania i jego trwałości. Podobnie można określić stopień oddziaływania. Wpływ ustaleń **nie oddziałuje** w kontekście różnorodności biologicznej, o której decyduje skład gatunkowy i liczebność.

10.3.4 Oddziaływania na integralność obszaru Natura 2000

Integralność obszaru polega na zachowaniu obszaru w stanie kompletnym, pełnowartościowym, we właściwym stanie ochrony. Ewentualne zmiany w strukturze i funkcji tego obszaru, które będą niekorzystne z punktu widzenia ochrony siedlisk i gatunków, oznaczałyby naruszenie integralności obszaru. **Takie zagrożenie nie wystąpi.** Na integralność największy wpływ będą mieć bariery ekologiczne głównie liniowe i powierzchniowe, jak i rozwiązania niwelacji barier.

10.4 WPŁYW USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY NA CELE ŚRODOWISKOWE DLA JEDNOLITYCH WÓD PODZIEMNYCH I POWIERZCHNIOWYCH, OKREŚLONYCH W „PLANIE GOSPODAROWANIA WODAMI W OBSZARZE DORZECZA WIŚŁY”

Skażenia środowiska gruntowo-wodnego w wyniku realizacji ustaleń projektu jest zminimalizowany. Projekt nakazuje kompleksowe rozwiązania problemów gospodarki wodno-ściekowej, skierowania ścieków sanitarnych i przemysłowych do nowoczesnych, prawidłowo funkcjonujących oczyszczalni przydomowych.

W projekcie podtrzymano objęcie statusem obszaru ochronnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 406, który obejmuje cały obszar miasta. Jest to obszar występowania wód kredowych o wysokiej jakości i w różnym stopniu narażonych na zanieczyszczenia powierzchniowe – w zależności od występowania, bądź nie warstw izolujących.

Zgodnie z dokumentacją hydrogeologiczną dla GZWP nr 406, dla obszarów bardzo podatnych i podatnych na zagrożenia ustanowiono następujące zasady użytkowania terenu:

Zakazy:

- lokalizacji inwestycji szkodliwych oraz mogących pogorszyć stan środowiska:
- składowisk odpadów komunalnych i przemysłowych oraz wylewisk
- niezabezpieczonych przed przenikaniem zanieczyszczeń do wód podziemnych, składów nawozów i środków ochrony roślin bez zabezpieczenia podłoża przed wsiąkaniem zanieczyszczeń do gruntu;
- wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, wód podziemnych” i powierzchniowych,
- gromadzenia ścieków bytowych w nieszczelnych szambach i dołach chłonnych,

- stosowania środków ochrony roślin innych niż dopuszczone do stosowania w strefach ochronnych,

Nakazy:

- sporządzania raportów oddziaływania na środowisko dla wszystkich przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- zorganizowanie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej poprzez podłączenie do sieci kanalizacyjnej wszystkich gospodarstw oraz budowę oczyszczalni przydomowych w obszarach o zabudowie rozproszonej,
- likwidacja dzikich wysypisk śmieci i zapobieganie powstawaniu nowych,
- likwidacja dzikich zrzutów ścieków, nieuszczelnionych szamb i dołów chłonnych,
- likwidacja istniejącego skażenia wód podziemnych,
- likwidacja nieeksploatowanych studni wierconych,
- prowadzenia przez stacje paliw monitoringu lokalnego;

Zalecenia:

- stosowania nawozów mineralnych organicznych oraz środków ochrony roślin w ilościach i terminach uzgodnionych ze służbami agrotechnicznymi miasta lub ze służbami Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- doprowadzenie wody w rzekach do co najmniej III klasy czystości poprzez budowę nowych bądź modernizację istniejących oczyszczalni oraz zaprzestanie nielegalnego zrzutu ścieków i nieoczyszczonych wód z kanalizacji deszczowej do wód powierzchniowych,
- dążenie do zachowania dotychczasowego zagospodarowania terenu, a w przypadku zmiany przeznaczenia niedopuszczenie do negatywnego wpływu na środowisko.

W przypadku zaistnienia awarii i innych zagrożeń najbardziej prawdopodobne są zagrożenia transportowe, spowodowane wypadkami drogowymi na drogach, lub wycieki substancji ropopochodnych na stacji paliw oraz na parkingach przy obiektach usługowych i handlowych. W mniejszym stopniu zagrożenie mogą stanowić rozszczelnienia instalacji, przewodów, rurociągów przesyłowych.

Nowe ustalenia planistyczne ograniczają działania polegające na nielegalnych zrzutach czy ponadnormatywnej emisji, odnosząc się do standardów jakości środowiska i konieczności wykonania odpowiedniej infrastruktury. Pozytywny wpływ na jednolite części wód będzie mieć:

- nakaz odprowadzenia ścieków komunalnych siecią kanalizacji sanitarnej;
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych powierzchniowo na terenie działki budowlanej lub do studni chłonnych;
- w przypadku braku technicznych możliwości zagospodarowania wód opadowych na terenie działki budowlanej dopuszcza się możliwość ich odprowadzania do sieci kanalizacji deszczowej;
- wyznaczenie strefy ochronnej od cmentarza,
- zagospodarowanie terenów niezabudowanych zielenią.

Jeśli chodzi o pobór wód i eksploatację wód w przypadku realizacji ustaleń należy spodziewać się niewielkiego wzrostu poboru w stosunku do obecnego użytkowania.

Ustalenia planistyczne muszą być zgodne z założeniami innych programów i strategii odnoszących się do kwestii rozwoju oraz wymogów ochrony środowiska narzuconych w tych dokumentach. Reasumując, nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy dokumentami wyższego rzędu a projektem zmiany mpzp. Polityka rozwoju miasta stawia nacisk na ograniczanie uciążliwości wynikających z nadmiernego ruchu drogowego oraz lokalnych komunalno-bytowych zanieczyszczeń powietrza w mieście, co pośrednio wpływa na stan wód. Infrastruktura techniczna powinna być dopasowana do potrzeb mieszkańców i przedsiębiorców, w tym w szczególności: infrastruktura wodociągowo-kanalizacyjna, drogowa, odwodnieniowa,

energetyczna. Projekt mpzp podtrzymuje działania wpływające na jakość jcw. Należą do nich:

- rozbudowa kanalizacji sanitarnej
- rozbudowa rozdzielczej kanalizacji deszczowej
- kompleksowa budowa sieci wodociągowej

Istniejący zbiorowy system zaopatrzenia w wodę zaspokaja potrzeby mieszkańców oraz potrzeby przeciwpożarowe (poziom zwodociągowania miasta to ok. 96%).

Zaopatrzenie w wodę terenów objętych projektem mpzp pokrywane będzie z istniejących odwiertów ujęcia komunalnego (3 studnie głębinowe na terenie miasta, 2 studnie na terenie gminy) poprzez stację wodociągową ze zbiornikami wyrównawczymi.

W celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych, zaleca się opracowanie i ustanowienie stref ochronnych komunalnych ujęć wód podziemnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami, oraz monitoring wód podziemnych na terenie cmentarza. Jednocześnie obowiązuje trwała adaptacja i ochrona istniejących na terenie miasta studni głębinowych awaryjnych.

ODPROWADZENIE ŚCIEKÓW DESZCZOWYCH

Projekt nakazuje odprowadzenie wód opadowych i roztopowych powierzchniowo na terenie działki budowlanej lub do studni chłonnych, a w przypadku braku technicznych możliwości zagospodarowania wód opadowych na terenie działki budowlanej dopuszcza się możliwość ich odprowadzania do sieci kanalizacji deszczowej. Oczyszczanie ścieków deszczowych zachodzi w separatorach oddzielających szlam, piasek i związki ropopochodne, przed wprowadzeniem ich do odbiornika.

W związku z powyższym **nie stwierdza się negatywnego wpływu** ustaleń zmiany projektu planu na jednolite części wód podziemnych i powierzchniowych oraz na cele środowiskowe ustanowione w „Planie gospodarowania wodami w dorzeczu Wisły”.

10.5 ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ MPZP

Zarówno w obszarze projektu zmiany mpzp, jak i poza nim stwierdzono występowanie czynników wpływających na klimat. Są to:

- uwarunkowania terenowe - rzeźba terenu, pokrycie terenu – na wierzchołkach występują dobre warunki solarne i przewietrzania. W obniżeniach terenowych występuje zjawisko inwersji, zastojów powietrza i zanieczyszczeń.
- transport – wzmożenie ruchu komunikacyjnego jest przyczyną emisji zanieczyszczeń, szczególnie gazów cieplarnianych. Dane pokazują, że dziesięć lat temu transport odpowiadał za około 10% całego ocieplenia antropogenicznego netto, na szczycie listy znalazł się dwutlenek węgla (CO₂), a za nim troposferyczny ozon (O₃).
- zaopatrzenie w ciepło – spalanie paliw wysokoemisyjnych w indywidualnych kotłach
- emitory punktowe – zakłady przemysłowe
- stan drożności i wielkość systemu przyrodniczego miasta, szczególnie dolin rzecznych jako głównego systemu przewietrzania miasta.
- wielkość pokrycia siedliskami umożliwiającymi wychwytywanie CO₂
- uwzględnienie standardów środowiska w zakresie poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń, substancji w powietrzu.

Poprawa klimatu opiera się o **SPM**. Szczególnie ważna jest ochrona ekologicznej drożności przestrzennej dolin rzek Chodelki i Leonki oraz dolinek denudacyjnych. Istotne jest stworzenie korzystnych warunków dla tranzytu ekologicznego a w przypadku istnienia barier ekologicznych zastosowanie rozwiązań technicznych i biologicznych ułatwiających ich przenikanie.

Kwestie przystosowawcze organizmów, w tym również człowieka, do zmian klimatycznych są niezwykle ważne, albowiem wiele gatunków ma trudności z przystosowaniem się do zmieniających się warunków. Zwierzęta reagują zmniejszaniem się populacji, u ludzi wzrost ryzyka i występowanie chorób szczególnie układu krążenia. Najbardziej narażone są tzw. grupy wrażliwe: dzieci i osoby starsze. Zmiana klimatu naraża cenne ekosystemy, od których zależą ludzkie społeczności, ponieważ ekosystemy dostarczają ważne dobra i pełnią istotne funkcje, takie jak ochrona przeciwpowodziowa i składowanie dwutlenku węgla. Zdrowe ekosystemy są ważnym składnikiem każdej strategii łagodzenia skutków zmiany klimatu, lecz, tak jak dziko żyjące gatunki, podlegają negatywnemu wpływowi utraty i niszczenia siedlisk. Zdolność reagowania ekosystemów i gatunków na zmiany klimatu zależy od tego, jak skutecznie są chronione przed nieodpowiednimi przedsięwzięciami inwestycyjnymi i innymi sposobami nieodpowiedniego zagospodarowania gruntów, oraz od tego, czy podjęto działania ochronne. Główną przyczyną pogorszenia się klimatu jest, jak wspomniano wcześniej jest **spalanie paliw powodujących niską emisję**. W obrębie projektu zmiany mpzp jest to główna przyczyna negatywnego wpływu na klimat. Dlatego też projekt planu mpzp wprowadził nakaz podłączania do sieci ciepłowniczej, a w przypadku braku możliwości zastosowania takiego rozwiązania dopuszcza się stosowanie wyłącznie paliw niskoemisyjnych.

11 ROZWIĄZANIA OGRANICZAJĄCE LUB KOMPENSUJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY

Rozwiązania w zakresie ochrony i kształtowania środowiska i krajobrazu w mpzp:

- obowiązują przepisy odrębne wynikające z położenia obszaru planu w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 406 Niecka Lubelska;
- określenie parametrów terenu biologicznie czynnego;
- Na etapie realizacji inwestycji nakazuje się zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych gwarantujących zachowanie odpowiednich standardów akustycznych określonych w przepisach odrębnych;
- zakazuje się lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
- zagospodarowanie zielenią terenów nieutwardzonych,
- nakaz rozbudowy sieci kanalizacji ściekowej i wodociągowej,

Rozwiązania kompensujące nie zawarte w mpzp:

- urządzenie części cmentarza nie podlegającego ochronie (zabytki) jako parku,
- wykluczenie obiektów kubaturowych z obszaru cmentarza (np.: kaplica, dom pogrzebowy) – realizacja w terenie U (wykorzystanie sąsiedztwa usług bezpośrednio przy terenie cmentarza) – ograniczy to uszczuplenie powierzchni czynnej biologicznie.

Rozwiązania w zakresie infrastruktury technicznej w mpzp:

- zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej;
- odprowadzenie ścieków komunalnych siecią kanalizacji sanitarnej;
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych powierzchniowo na terenie działki budowlanej lub do studni chłonnych;
- zaopatrzenie w energię elektryczną za pośrednictwem sieci systemu elektroenergetycznego;
- zalecenie stosowania mediów grzewczych oraz rozwiązań technicznych minimalizujących tzw. „niską emisję” zanieczyszczeń do powietrza poprzez stosowanie niskoemisyjnych paliw,

Rozwiązania eliminujące i ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko:

- ograniczenie gabarytów zabudowy,
- ustanowienie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej,
- zalecenie stosowania mediów grzewczych oraz rozwiązań technicznych minimalizujących tzw. „niską emisję” zanieczyszczeń do powietrza poprzez stosowanie niskoemisyjnych paliw,
- zakaz wprowadzania działań i inwestycji oddziałujących negatywnie na środowisko,
- zakazuje się lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

12 PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ PRZYJĘTYCH W PROJEKCIE

Rozwiązania planistyczne dotyczyły następujących wariantów projektu planu:

- Teren 7MNW oraz fragment terenu 2U jako funkcja CC lub funkcja KOP ze względu na przebiegającą linię energetyczną ze strefą 15 m – wykluczenie stałego przebywania ludzi w strefie;
- Wprowadzenie usług w centralnym rejonie cmentarza z dominantą od strony ul. Cmentarnej.

Rozwiązania zaproponowane w projekcie zmiany dokumentu planistycznego są wynikiem analiz nie tylko przestrzennych, ale również ekonomicznych. Dlatego też przedstawiony projekt planu potraktowany został jako rozwiązanie optymalne.

13 TRUDNOŚCI PODCZAS WYKONYWANIA PROGNOZY

Podczas wykonywania prognozy nie napotkano na trudności.

14 STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miasta Opole Lubelskie w rejonie ulicy Józefowskiej, wykonywana w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko na podstawie **uchwały nr XXXIX/332/2022** Rady Miejskiej w Opolu Lubelskim z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Opole Lubelskie „Józefowska”. Podstawą prawną do wykonania prognozy są zapisy **Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisko** jest również **Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym**. Celem prognozy jest zidentyfikowanie zagrożeń dla środowiska jakie mogą powstać w wyniku realizacji ustaleń dokumentu planistycznego oraz określenie działania mającego na celu ograniczenie ewentualnie występujących negatywnych skutków środowiskowych.

Zakres prognozy wynika z zapisów art. 51 i 52 cytowanej ustawy oraz opinii instytucji uzgadniających jej zakres tj. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opolu Lubelskim oraz Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie, tj. pismami przez RDOŚ (znak: **WSTV.411.14.2022.AP** z dnia 08 lipca 2022 r.) oraz PPIS (znak: **ONS-NZ.9027.2.16.2022** dnia 12 lipca 2022 r.).

Prognoza obejmuje **metodykę** sporządzania, na podstawie materiałów wyjściowych, opisu charakterystyki obszaru opracowania oraz ustalenie wpływu zaproponowanych funkcji na stan środowiska w przypadku zrealizowania i niezrealizowania ustaleń planistycznych.

Prognoza przedstawia **stan środowiska przyrodniczego** na podstawie opracowań wyjściowych oraz charakterystykę środowiska przyrodniczego obejmującą poszczególne komponenty środowiska takie jak budowa geologiczna, rzeźba, klimat, fauna i flora. W prognozie przedstawiono ustalenia zaproponowane w projekcie zmiany mpzp. Przedstawiono ogólne założenia dokumentu i ich oddziaływanie na komponenty środowiska.

Za najważniejsze z punktu widzenia sooś są ustalenia planu dotyczący ochrony i kształtowania środowiska, krajobrazu oraz ochrony przyrody takie jak:

- dla obszaru **GZWP 406**, gdzie obowiązują przepisy odrębne wynikające z położenia obszaru planu w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 406 Niecka Lubelska,
- obowiązek realizacji na powierzchniach niezabudowanych i nieutwardzonych terenów zainwestowanych zieleni lub innej formy terenu biologicznie czynnego;
- na etapie realizacji inwestycji nakazuje się zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych gwarantujących zachowanie odpowiednich standardów akustycznych określonych w przepisach odrębnych;
- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- zakaz lokalizacji zakładów zwiększonego lub dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;
- w strefie ochrony sanitarnej cmentarza, zgodnej z przepisami odrębnymi, w odległości 50 m zabrania się lokalizacji: zabudowy mieszkaniowej, zakładów produkujących artykuły żywnościowe, zakładów żywienia zbiorowego, zakładów przechowujących artykuły żywnościowe oraz studzien służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych.
- dopuszczenie w odległości od 50 m do 150 m od cmentarza lokalizacji zabudowy wymienionej wyżej pod warunkiem, że wszystkie budynki w tej strefie będą zaopatrywane w wodę za pomocą sieci wodociągowej.
- zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych przede wszystkim na terenie działki budowlanej;
- zaopatrzenie w ciepło ze zbiorczych sieci ciepłowniczych lub z indywidualnych źródeł niskoemisyjnych;
- odprowadzenie ścieków komunalnych siecią kanalizacji sanitarnej, w wyjątkowych sytuacjach określonym planem (brak możliwości przyłączenia do sieci) dopuszcza się odprowadzenie ścieków komunalnych do przydomowych oczyszczalni ścieków i szczelnych zbiorników na ścieki;
- zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej, w przypadku braku technicznych możliwości przyłączenia do sieci wodociągowej, do czasu jej realizacji, dopuszcza się zaopatrzenie w wodę ze studni;
- zakaz lokalizowania zabudowy na pobyt stały w strefach oddziaływania linii elektroenergetycznych (15m szerokości),

Projekt mpzp składa się z części tekstowej i graficznej. Część graficzna obejmuje 1 załącznik w skali 1:1000. Projekt planu określa na załączniku graficznym:

- granice obszaru objętego planem,
- linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu i różnych zasadach zagospodarowania,
- symbole oznaczające przeznaczenie terenu,
- nieprzekraczalne linie zabudowy, których przebieg na rysunku planu jest decydujący w przypadku wystąpienia wątpliwości interpretacyjnych co do ich odległości od linii rozgraniczającej tereny,
- granice wydzielenia wewnętrznego,
- symbol wydzielenia wewnętrznego,

- miejsce wskazania szerokości drogi publicznej, drogi wewnętrznej, ciągu pieszo-jezdnego lub pieszego w liniach rozgraniczających,
- miejsce wskazania odległości linii zabudowy od linii rozgraniczającej tereny.

Plan określa sposób zagospodarowania, gabaryty zabudowy, parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów w zakresie:

- linii zabudowy;
- liczby kondygnacji;
- kąta nachylenia połaci dachowych;
- powierzchni zabudowy;
- wskaźnika intensywności zabudowy;
- powierzchni terenu biologicznie czynnego;
- elementów infrastruktury technicznej.

Obszar projektu mpzp znajduje się **poza granicą ostoi** siedliskowej o nazwie „**Opole Lubelskie**” o kodzie **PLH 060054**. Przedmiotem ochrony jest kolonia rozrodcza nietoperzy z gatunku *Myotis myotis* wraz z ich żerowiskiem. W prognozie nie stwierdza się wpływu zmiany mpzp na obszar Natura 2000. Biorąc pod uwagę zakres zmian dokumentu planistycznego oraz stan ochrony i integralności obszaru Natura 2000, można stwierdzić, że realizacja założeń planistycznych nie będzie negatywnie oddziaływać na ten obszar, a konkretnie na chipterofaunę. Mniej zagrożona będzie różnorodność biologiczna, a także integralność obszaru Natura 2000. Analizowany obszar znajduje się poza **Chodelskim Obszarem Chronionego Krajobrazu** oraz poza **otuliną Wrzelowieckiego Parku Krajobrazowego**. W ramach sooś nie stwierdzono negatywnego wpływu ustaleń planistycznych na te obszary.

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu mpzp utrzymywać się będą dotychczasowe oddziaływania.

Obszar zmiany mpzp nie znajdują się w obrębie występowania wód powierzchniowych. Znajduje się w obrębie jednolitych części wód **JCWP Jankówki** o eurokodzie **PLRW2000023746**. Obszary opracowania znajdują się w zasięgu **Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 406** (lubelskiego), należącego do regionalnego systemu ochrony wód oraz w obrębie jednolitych części wód podziemnych (**JCWpd**) o eurokodzie **PLGW 200088** (nr jednostki 88), ze względu na brak izolacji wgłębnych kredowych poziomów wodonośnych jest zagrożenie zanieczyszczeniem kredowych poziomów wodonośnych.

Projekt planu nie zawiera również rozbieżności pomiędzy ustaleniami zmiany dokumentu planistycznego a celami środowiskowymi zawartymi w **Planie gospodarowania wodami na obszarach w dorzeczu Wisły**

Należy stwierdzić, że ustalenia projektu zmiany dokumentu planistycznego **nie są sprzeczne z przepisami o charakterze ekologicznym**. Korzystne dla stanu środowiska jest określenie nakazów, zakazów i sposobów zagospodarowania, a przede wszystkim nakazy zachowania standardów jakości środowiska, co ograniczy wszelkie uciążliwości do minimum. Ewentualne uciążliwości będą mieć charakter krótkoterminowy.

Szczegółowa prognoza oddziaływania na środowisko poszczególnych ustaleń planistycznych wskazuje zmianę (pozytywną, negatywną, obojętną) jaka nastąpi po wprowadzeniu ustaleń planistycznych, a także wpływ na środowisko przyrodnicze w aspekcie poszczególnych komponentów. Wg projektu zmiany jest ściśle powiązany z uwarunkowaniami przyrodniczymi, gospodarczymi oraz demograficzno-społecznymi. Obszar objęty projektem planu jest już częściowo przekształcony antropogenicznie i sankcjonuje obecne zagospodarowanie, korygując zapisy. Projekt planu w sposób zrównoważony wykorzystuje możliwości przestrzenne terenów objętych zmianą. W pozostałych aspektach również nie stwierdza się negatywnego

oddziaływania na środowisko projektu zmiany dokumentu planistycznego a propozycja zapisów planistycznych stanowi ochronę terenu miasta i optymalne wykorzystanie obszaru, zarówno dla środowiska przyrodniczego jak i dla zdrowia i życia mieszkańców.

Lublin, dn. 15 września 2023 r.

OŚWIADCZENIE AUTORA

dokumentu pt.: MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OPOLE LUBELSKIE – JÓZEFOWSKA - PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO (uchwała o przystąpieniu xxx/332/2022 z dnia 29 marca 2022 r.)

1. Oświadczam, że zgodnie z art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* posiadam niezbędne kwalifikacje do wykonania wyżej wymienionego dokumentu w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
2. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

podpis autora